

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરવું શ્રી સ્વા. મંદિર - સરદારનું મુખપત્ર

સ્વામિનારાયણ ચિંતન

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ • ૯૦ વર્ષ લવાજમ રૂ. ૧૬૦/-

ભાવનગર શહેરને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયવચ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ ગાદી પીઠસ્થાન દ્વારા પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્યમાં તથા પૂ. સંતો-હરિભક્તોની ગરિમામય ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ કીર્તન સંગીત - લોકસાહિત્ય - સંતવાણી - હાસ્ય તથા ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાનો પાંચમો 'સ્વત્વિકર સન્માન સમારોહ' (તા. ૧૩-૧-૧૮)

પંચમ રત્નાકર સન્માન
સમારોહ - વડોદરા

ભાવનગર શહેરને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ ગાદી પીઠસ્થાન દ્વારા પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ભાવિષ્યાચાર્ય શ્રી નુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્યમાં તથા પૂ. સંતો-હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ કીર્તન સંગીત - લોકસાહિત્ય - સંતવાણી - હાસ્ય તથા ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાનો પાંચમો 'રત્નાકર સન્માન સમારોહ' (તા. ૧૩-૧-૧૮)

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે રત્નાકર પુરસ્કારથી સન્માનનિત: ૧. અ.નિ. શ્રી ચંદુભાઈ રાઠોડ વતી દિપ ચુડાસમા (કીર્તનસંગીત) ૨. શ્રી નારાયણ ઠાકર (સંતવાણી) ૩. શ્રી હરેશદાન ગઢવી (લોકસાહિત્ય) ૪. શ્રી પાર્થિવ ગોહિલ (પાર્શ્વગાયક) ૫. શ્રી સુખદેવ ધામેલીયા (હાસ્ય) ૬. શ્રી સંજય ગોરડીયા (નાટ્ય અભિનય) ૭. શ્રી જગદિશ ત્રિવેદી (હાસ્યલેખક) ૮. શ્રી ભિહારીદાન હેમુ ગઢવી (લોકગીત) ૯. શ્રી અનુભા ગઢવી (કવિ) ૧૦. શ્રી મનોજ-વિમલ (સંગીત) ૧૧. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ પંડ્યા (સંસ્કૃત) ૧૨. શ્રી ભગવતભાઈ શુક્લ (કર્મકાંડ)

પંચમ રત્નાકર સન્માન
સમારોહ - વડોદરા

૧

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

ભાવનગર શહેરને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્વયં શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ ગાદી પીઠસ્થાન દ્વારા પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ભાવિઆચાર્ય શ્રી નુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્યમાં તથા પૂ. સંતો-હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ કીર્તન સંગીત - લોકસાહિત્ય - સંતવાણી - હાસ્ય તથા ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાનો પાંચમો 'રત્નાકર સન્માન સમારોહ' (તા. ૧૩-૧-૧૮)

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે રત્નાકર પુરસ્કારથી સન્માનનિત: ૧. શ્રી ભીષુ બાપુ (તબલાવાદક) ૨. શ્રી રાજુ કાવઠીયા (બેન્જોવાદક) ૩. શ્રી નાગજીભાઈ સરવૈયા (મંજીરાવાદક) ૪. શ્રી અરવિંદ હુંમર (ચિત્રકાર) ૫. શ્રી સુરેશ કણજરીયા (પ્રિન્ટવર્ક) ૬. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરતા સંગીત-સાહિત્ય અને હાસ્યના કલાધરો. ૭. પ.પૂ. બાળલાલજી મહારાજશ્રીના જન્મોત્સવની ઉજવણી. ૮. પ.પૂ. બાળલાલજી શ્રી યજ્ઞેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીને ભાવથી ભેટતા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી.

પંચમ રત્નાકર સન્માન
સમારોહ - વડોદરા

૧

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

ભાવનગર શહેરને આંગણે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ ગાદી પીઠસ્થાન દ્વારા પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ.પૂ. ભાવિષ્યાચાર્ય શ્રી નુગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્યમાં તથા પૂ. સંતો-હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ કીર્તન સંગીત - લોકસાહિત્ય - સંતાવાણી - હાસ્ય તથા ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાનો પાંચમો 'રત્નાકર સન્માન સમારોહ' (તા. ૧૩-૧-૧૮)

૧. સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી રચિત 'હરિસ્મૃતિ' ઓડિયોબુકનું વિમોચન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સદ્ગુરુ સંતો તથા સંગીતકાર રવિ વ્યાસ. ૨. સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામીના ઈંદોની ઓડિયો સી.ડી. વિમોચન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સંતો અને પ્રકાશક શ્રી જીરુદાન ગઢવી. ૩. હાસ્યલેખક શ્રી જગદીશ ત્રિવેદીના પુત્ર મૌલિક દેવે સંપાદિત બુકનું વિમોચન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સંતો. ૪. સમાજ રત્નાકરથી સન્માનનિત શ્રી માનવ પરિવાર ટ્રસ્ટ વતી શ્રી રાજેશભાઈ. ૫. ઉદ્યોગ રત્નાકરથી સન્માનનિત શ્રી સુરેશભાઈ લાખાણી (મારુતિ ઈમ્પેક્સ). ૬. કાર્યક્રમ સંચાલક શ્રી હરદેવ આહિર (લોકસાહિત્ય-હાસ્યકાર) ૭. સભામંચમાં ઉપસ્થિત રત્નાકર પુરસ્કારથી સન્માનનિત કલાધરો. ૮. સ્વાગત નૃત્ય. ૯. સભામાં પૂ. સંતો સાથે બિરાજમાન પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૧૦. રત્નાકર સમારોહના યજમાન શ્રી ન્યાલકરજી શુપ - વડોદરા. ૧૧. સભામાં પોતાની કળાઓને રજૂ કરતા કલાધરો. ૧૨. પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાજી સાથે સંગીત-સાહિત્ય અને હાસ્યના ઉપાસકોની સમૂહ તસ્વીર.

स्वामिनारायण ચિંતન

પ્રયોજક : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

વર્ષ : ૫ | અંક : ૧૧

તારીખ : ૨૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮

અધ્યક્ષશ્રી

ઉપાધ્યક્ષશ્રી

પ.પૂ. ધ.ગુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય
શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ

પ.પૂ. ૧૦૮ ભાવિઆચાર્ય
શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ

પ્રસિદ્ધ કર્તા

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્વયં શ્રી જક્રમીનારાયણ દેવ
પીઠસ્થાન સંસ્થાન - વડતાલ વતી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

પ્રકાશક - માલિક - તંત્રી

સાધુ પ્રતિપાવનદાસજી

સંપાદક

સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી (વેદાંતાચાર્ય)

લેખન - સંકલન

સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસજી

ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

લવાજમ દર

બે વર્ષ : રૂા. ૧૬૦/-

પંચવાર્ષિક : રૂા. ૩૫૦/- • પરચીસ વર્ષ : રૂા. ૭૫૦/-

પરદેશમાં જલાજમ : \$ 200 U.S.A., £ 125 U.K.

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરવું શ્રી સ્વામિનારાયણ
મંદિર સરધારનું રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના જૂન
માસથી પ્રારંભાયેલું, દર માસની ૨૦ તારીખે પ્રકાશિત
થવું, આપના સમગ્ર કુટુંબ-પરિવારમાં આનંદ અને
સંસ્કારની સૌરભ પ્રસારવે અને જીવનનું અનેરું
ઘડતર કરવું સામયિક.

લક્ષ્ય ટી.વી. ચેનલ દ્વારા...
સમગ્ર ગુજરાતમાં ધેર બેઠા આપ માણો...

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મરૂઢ મુગદમલિ શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની	પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે	પૂ. સ્વામી શ્રી પૂર્ણસ્વરૂપદાસજીના શ્રીમુખે
દિવ્ય અમૃતવાણી સમય : દરરોજ	સત્સંગ કથાપારાયણ દરરોજ સવારે ૮.૦૦ થી ૧૧.૦૦	સત્સંગ કથામૃત દરરોજ સવારે ૬.૦૦ થી ૭.૦૦

ગ્રહણ વિષે નોંધ

સં. ૨૦૭૪ મહા સુદ - ૧૫, તા. ૩૧-૧-
૨૦૧૮ના દિને 'ચંદ્રગ્રહણ' છે. તેનો વેધ કેલેન્ડરમાં
સામાન્યપણે ૮-૧૮થી એમ લખાયેલ છે. તેને સ્થાને
દિવસ ઊગ્યાથી અર્થાત્ સવારે ૭-૦૦ કલાકે એમ જાણવું.
તેમજ અષાઢ સુદ - ૧૫ના દિવસે 'ખગ્રાસ ચંદ્રગ્રહણ' છે
તે પણ સમગ્ર ભારતમાં દેખાવાનું છે માટે પાળવાનું જ છે.
તેનો વેધાદિ સમય 'નિર્ણય' વગેરેથી જાણી લેવો.

અનુક્રમલિપ્ત

૦૧ રત્નાકર સન્માન સમારોહ - ૨૦૧૮

૦૬

૦૨ 'રત્નાકર' પુરસ્કારથી સન્માનિત
મહાનુભાવશ્રીઓ

૦૮

૦૩ સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

૨૪

લવાજમદર અંગે
ગ્રાહક પત્ર વ્યવહાર

'ચિંતન કાર્યાલય', શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર
તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

www.sardharkatha.net www.swaminarayanvadtalgadi.org

chintankaryalay@gmail.com

શિવલાલ સુદાણી - બારમણ મો. ૯૮૭૯૨ ૬૯૫૪૦

છબીકલા : નીતિન પી. વટવાણા - મો. ૯૪૨૮૯ ૫૯૪૯૩
ધાર્મિક સુદાગીયા - મો. ૭૨૦૧૮૪૦૪૦૧

ભાવનગરને આંગણે કીર્તનસંગીત-સંતવાણી-લોકસાહિત્ય-હાસ્ય તથા ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાઓનો દિવ્યતા અને ભવ્યતાથી સભર ઉજવાયો પાંચમો

❖ રત્નાકર સન્માન સમારોહ - ૨૦૧૮ ❖

દરેક વ્યક્તિ જીવનમાં કંઈક કરી જવા ઈચ્છે છે. દરેકની આંખોમાં કેટલાય સપનાઓ પડ્યા છે. કોઈની ઈચ્છા મહાન ગાયક થવાની હોય છે, તો કોઈની મહાન સાહિત્યકાર થવાની. હૃદય દીન-દુઃખિયાઓની મદદ કરવા માટે આકુળ-વ્યાકુળ થતું હોય છે. તો કોઈ ગરીબ-વિદ્યાર્થીઓને ભણાવીને ગાંધીના સપનાના ભારતનું નિર્માણ કરવામાં પોતાની શક્તિનો સદુપયોગ કરવા ઝંખતા હોય છે. કોઈ નિરાધાર, વૃદ્ધો, ગરીબો, બ્રાહ્મણો, સંતો અને ગૌમાતાની તનથી સેવા કરીને પોતાના જીવનને ધન્ય બનાવવા ઈચ્છતા હોય છે તો કોઈ ધનથી સેવા કરીને પોતાના જીવનને ધન્ય બનાવવા ઈચ્છતા હોય છે. કોઈને મહાન લેખક બનીને મા-ભોમની ભાતીગળ સંસ્કૃતિનો પ્રચાર કરવો છે, તો કોઈને કવિ બનીને જન-જનના હેયાની ઊર્મિઓને ગીતરૂપે હોઠી પર લાવીને 'વસુદેવ કુટુમ્બકમ્'નો સંદેશો ફેલાવવો છે. કોઈને ડોક્ટર થઈને સમાજને તનથી તંદુરસ્ત બનાવવાની મહત્વાકાંક્ષા છે તો કોઈને મહાન સંત થઈને 'ઈશાવાસ્યમિદં સર્વમ્'નો દિવ્ય સંદેશ આપીને મુમુક્ષુઓને આંતરિક તંદુરસ્તી બક્ષવી છે.

દરેક વ્યક્તિના જીવનની શરૂઆતના સમયની આંખો આવા અનેક શમણાઓથી છલોછલ છલકાતી હોય છે પણ, એ સપના પૂરા એના જ થતા હોય છે જે જીવનમાં અનેક કસોટીની એરણ ઉપર ચડ્યા પછી પણ મચક ન આપે.... પોતાના લક્ષ્યને ન છોડે. જેમ કોઈ આફત આવી પડે ત્યારે માણસ કોઈપણ ભોગે પહેલા પોતાનું જીવન બચાવવાની કોશિશ કરે છે ત્યારબાદ પોતાની ઘરવખરી બચાવવા પ્રયત્ન કરે છે તેમ ગમે તેવા આંતરિક કે બાહ્ય વાવાઝોડામાં કોઈપણ ભોગે પોતાના શુભ ધ્યેયને ન છોડે એ જ વ્યક્તિ સમયરૂપી છીપના ગર્ભમાં પાકીને સાચું 'રત્ન' બની શકે છે.

અને જે વ્યક્તિ પોતાના જીવન દરમ્યાન એવું એકલક્ષી જીવન જીવીને બીજા અનેક વ્યક્તિઓને છીપ માછલીની હુંફ આપી સાચા 'રત્ન' જેવા બનાવી દે તેને જ ખરા અર્થમાં 'રત્નાકર' કહેવાય. ગુજરાતની ધીંગી ધરા માત્ર રત્નોની જ ખાણ નથી, પરંતુ આવા કેટલાય 'રત્નાકરો' પણ આ ગૌરવવંતા વસુંધરા પર થયા છે.

ભારતીય સનાતન વૈદિક ધર્મ-સિદ્ધાંત સહિત મૂળભૂત

પ્રાચીન અને શાસ્ત્રીય પરંપરા, નૃત્ય-સંગીત-કલાના સંરક્ષણ અને પોષણનો માર્ગ પ્રશસ્ત કરનાર સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રસ્થાપિત પરંપરાને અનુસરી ગુજરાતની મહાન પ્રતિભાઓના અથાગ પરિશ્રમ અને સ્વાભિમાનને બિરદાવવા માટે એના જ એક ભાગરૂપે તાજેતરમાં જ સર્વાવતારી ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી અને પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી, શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્ય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ પીઠસ્થાન સંસ્થાન - વડતાલ દ્વારા ગઢડા-જૂનાગઢ ટેમ્પલ બોર્ડની શુભેચ્છા સહ પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે ગઢડા શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના નવનિર્માણ શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર ભાવનગરના પટાંગણમાં તા. ૧૩-૧-૨૦૧૮ના રોજ કીર્તન સંગીત - લોકસાહિત્ય - સંતવાણી - હાસ્ય અને ગૌરવવંતા ગુજરાતની સામાજિક પ્રતિભાનો પાંચમો 'રત્નાકર સન્માન સમારોહ' પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા વેષ્ણવાચાર્ય પ.પૂ. ગોસ્વામી ૧૦૮ શ્રી આનંદ બાવાશ્રીના દિવ્ય સાનિધ્યમાં તથા પૂ. સંતો-મહંતોની પાવન નિશ્રામાં અને વિશાળ જનમેદનીની ઉપસ્થિતિમાં ભવ્યાતિ ભવ્ય રીતે ઉજવાય ગયો.

નવનિર્માણ શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિરમાં તેયાર થયેલ સંતઆશ્રમના 'ઉદ્ઘાટન મહોત્સવ' પ્રસંગે આ રત્નાકર સન્માન સમારોહમાં ગુજરાતની ભાતીગળ સંસ્કૃતિના રમેવાળ સંકીર્તનકાર, લોકસાહિત્યકાર, ભજનીક તથા હાસ્યકળાના દિગ્ગજ કલાસાધકોને તેમજ ગુજરાતના ગૌરવવંતા સામાજિક-શૈક્ષણિક વગેરે લલિતકળાઓમાં ઝળહળતી પ્રતિભાઓને બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતોના અને હજારો જનમેદનીની ઉપસ્થિતિમાં પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે જ્યારે રત્નાકર પુરસ્કાર અપાયા ત્યારે વિશાળ જનસમુદાયની સાથે સમગ્ર પ્રકૃતિના હૃદયમયૂરો નાથી ઉઠ્યા હતા. સમગ્ર વાયુમંડળમાં એકજ પંક્તિ વારંવાર રેલાતી હતી - 'મન મોર બની થળગાટ કરે....'

આ સન્માન સમારોહ પ્રસંગે પૂ. કો. શા. સ્વામી શ્રી ઘનશ્યામવલ્લભદાસજી - ગઢડા, પૂ. મહંત શા. સ્વામી શ્રી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી - જૂનાગઢ, પૂ. એસ.પી. સ્વામી - ગઢડા, પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજી - બગસરા, પૂ. પુરાણી સ્વામી શ્રીહરિદાસજી - વરજાંગ જાળિયા વગેરે ધામોદામથી સંતો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

કીર્તન સંગીત રત્નાકર

અ.નિ. ડો. પ.ભ. શ્રી ચંદુભાઈ રાઠોડ (સંકીર્તનકાર)

અક્ષરનિવાસી શ્રી ચંદુભાઈએ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના નંદસંતો દ્વારા રચેલા કીર્તનપદો ગાઈને અનેક આલ્ભમોના માધ્યમથી તેને ભક્ત સમુદાય સમક્ષ મૂક્યા હતા અને તે આજે પણ પ્રસિદ્ધ છે. નંદસંતો રચિત કીર્તનપદોના પ્રચાર કરનારા ચંદુભાઈની કીર્તનભક્તિથી પ્રસન્ન થઈને વડતાલ ગાદી પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી નરેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીએ તેઓને ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ ઘરાનાનાં પ્રથમ ગાયક’ તરીકે બિરુદની દીક્ષા આપીને પોષાક અર્પણ કર્યા હતા. સૂર, લય અને શબ્દ સાથે સાચો ભાવ રજૂ કરવો એ ચંદુભાઈના ગાયનની લાક્ષણિકતા હતી. અમદાવાદ ગાદી પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીએ પણ ચંદુભાઈની કીર્તન-ભક્તિથી પ્રસન્ન થઈ અમેરિકામાં તેમને સાથે લઈ જઈને કીર્તન-ભક્તિના લાઈવ પ્રોગ્રામ કરાવ્યા હતા. આ રીતે ચંદુભાઈના ભક્તિભાવ સાથેના મધુર ગાયન તેમજ વિનય-વિવેકથી ભંને દેશના પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્યશ્રીઓ, પૂ. બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો તથા હરિભક્તોએ અનેકાનેક વખત ખૂબજ રાજીપો વરસાવ્યો છે અને ધાર્મિક-સામાજિક ક્ષેત્રના અનેક હસ્તીઓએ ચંદુભાઈની કલાને બિરદાવેલ છે એ તેઓના જીવનની અમૂલ્ય મૂડી છે. શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય અ.નિ. ચંદુભાઈ દામોદરભાઈ રાઠોડનું ‘કીર્તન સંગીત રત્નાકર’ પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંતવાણી રત્નાકર

શ્રી નારાયણ ઠાકર (સંતવાણી-ભજનિક)

પ્રાચીન ગુજરાતી ભજનોનું હૃદયના શુદ્ધભાવથી કરવામાં આવેલું શ્રવણ અંતરમનમાં પરમતત્વના આહ્વાદકભાવની ઝાંખી કરાવી આપે છે. પરંતુ તે ભજન ભગવાનના સ્વરૂપમાં તલ્લીન થઈને ગવાયા હોય તે પણ ખૂબ જરૂરી બની જાય છે, જે શ્રી નારાયણ ઠાકરના સંતવાણી-ભજનમાં એ વાત સ્પષ્ટ જોઈ શકાય છે.

શ્રી નારાયણ ઠાકરનો બાળપણથી ધાર્મિકવૃત્તિના વિપ્ર પરિવારમાં ઉછેર થવાથી શ્લોક-સ્તોત્ર-ભજન-કીર્તન અને સંગીતનો શોખ રહ્યો છે. પિતા રામજીભાઈએ નારાયણમાં સંગીત પ્રત્યેનો લગાવ નીરખતાં તેમને સંગીતક્ષેત્રમાં આગળ વધારવા ઈ.સ. ૨૦૦૫ સંગીતની તાલબદ્ધ તાલીમ શરૂઆત કરાવી. નારાયણ ઠાકરે BPA તથા MPA (vocal) સુધીનો અભ્યાસ કર્યો છે.

શ્રી નારાયણ ઠાકરે સંતવાણી-ભજન-લોકગીત અને ગઝલ ગાયકી ક્ષેત્રમાં પ્રથમ શ્રીગણેશ ચિત્રકૂટ-તલગાજરડા ખાતેથી પૂ. શ્રી મોરારી બાપુના સાન્નિધ્યમાં કર્યા હતા. ત્યારબાદ ઈ.સ. ૨૦૧૨થી જાહેર સ્ટેજ કાર્યક્રમો આપવા લાગ્યા અને પૂ. શ્રી રમેશભાઈ ઓઝા (પૂ. ભાઈશ્રી) સાથે પણ ઘણી કથાઓમાં તેઓએ પોતાની ગાયનકળાથી શ્રોતાઓને પ્રભાવિત કર્યા છે, તે ખૂબજ ગૌરવની બાબત છે. જૂના અખાડાના આંતરરાષ્ટ્રીય ઉપાધ્યક્ષ પ.પૂ. શ્રી ઈન્દ્રભારતીજી મહારાજના પણ આશીર્વાદ નારાયણભાઈને પ્રાપ્ત થયા છે.

શ્રી નારાયણ ઠાકરની સંતવાણી કલાથી પ્રભાવિત થઈને અનેક વિવિધ સંસ્થાઓના મહાનુભાવોએ વખતોવખત સન્માનિત કરીને તેમજ પુરસ્કાર આપીને વિશેષ પ્રસન્નતાન્વિત કરી છે. નારાયણ ઠાકરની સંતવાણી પ્રત્યેની અમૂલ્ય કળાથી અનેક ધર્માચાર્યો, સંતો-મહંતો અને મહાપુરુષોનો રાજીપો અને પ્રશંસા પ્રાપ્ત કરીને અખૂટ પાથેય પણ પ્રાપ્ત કર્યું છે. તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી નારાયણભાઈ ઠાકરનું ‘સંતવાણી રત્નાકર’ પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

લોકસાહિત્ય રત્નાકર

શ્રી હરેશદાન ગઢવી (લોકસાહિત્યકાર)

શ્રી હરેશદાન ગઢવીએ ચારણકુળની ઉજળી પરંપરામાં જન્મીને ગુજરાતી અને ચારણી સાહિત્યનું ગૌરવ વધાર્યું છે. તેઓએ આકાશવાણી કેન્દ્ર રાજકોટ, અમદાવાદ દૂરદર્શન - રાજકોટ દૂરદર્શન, જીટીપીએલ ડાયરો, જી ગુર્જરી, ઈટીવી, કલર્સ ચેનલ વગેરે ચેનલોના માધ્યમથી 'લોકકથા' તથા 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર' અને ચારણી સાહિત્ય જેવા કાર્યક્રમોમાં લોકજીવનના મૂલ્યોની વાતો કરીને તેમજ અનેક ઓડિયો-વિડિયો કેસેટ્સના માધ્યમથી ગુજરાત અને ભારતીય સંસ્કૃતિને વિશ્વવ્યાપી બનાવવાનો બેનમૂન પ્રયાસ કર્યો છે, જે ખૂબજ સરાહનીય છે.

તેઓ વીસ વર્ષથી સતત નાના સ્ટેજ કાર્યક્રમોથી લઈને ભવ્ય જાહેર કાર્યક્રમોમાં પોતાના અષાઢી મેઘ જેવા કંઠે વહાવાતી કવિ કાગબાપુ, રાષ્ટ્રીયશાયર શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી જેવા મહાન કવિઓની કૃતિઓ પણ લોકડાયરા અને સાહિત્યના કાર્યક્રમોમાં સાંભળવા મળે છે તેને લોકો ખૂબ આવકારે પણ છે. હરેશદાન ગઢવી આકાશવાણી રાજકોટમાં પંદર વર્ષથી લોકવાર્તા બી. હાઈ ગ્રેડના કલાકાર તરીકે કાર્યરત છે. ચારણોની ગાવા તથા બોલવાની શૈલી આગવી હોય છે, એ જ ગરિમાવંતી પરંપરાના પ્રપોષક લોકગાયક, ચારણ ગાયક અને લોકસાહિત્યકાર છે તે રાષ્ટ્ર અને સમાજ માટે ગુજરાતીય ગૌરવની વાત છે.

આજીવન કલા પ્રત્યેનું સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી હરેશદાન ગઢવીનું 'લોકસાહિત્ય રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

પાર્શ્વગાયક રત્નાકર

શ્રી પાર્થિવ ગોહિલ (પ્લેબેક સિંગર)

શ્રી પાર્થિવ ગોહિલનો ભાવનગર શહેરમાં ગોહિલ કુટુંબમાં જન્મ થયો છે. સંગીત પ્રત્યે અતિ રુચિ ધરાવતા દાદા અને પિતાના સંસ્કારો વારસાગત પ્રાપ્ત થયા છે. ફક્ત ચૌદ વર્ષની ઉંમરે 'પંડિત ઓમકારનાથ ઠાકુર પ્રતિયોગિતા અને રાજ્ય પ્રતિભા શોધ'માં વિજેતા થયા હતા. પાર્થિવ ગોહિલે ગુરુકુળ સ્કોલરશિપ સ્કીમ હેઠળ મહાન ગાયક તાનસેનના વંશજ એવા ઉસ્તાદ ઝીઆ ફારુદીન ડાગર પાસેથી સંગીતની તાલીમ લીધી છે. અને મહાન બાંસુરીવાદક હરિપ્રસાદ ચૌરસિયા, સારંગીવાદક ઉસ્તાદ સુલતાનખાં, ગુન્ડેચા બ્રધર્સ તથા વી.જી. જોગ જેવા અસામાન્ય કલાકારો સાથે રહીને સંગીત વિષે ઘણું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું છે.

શ્રી પાર્થિવ ગોહિલના સુમધુર કંઠે ગવાયેલ અનેક ભજનો-લોકગીતો અને ગઝલોએ આબાલવૃદ્ધ તમામને આકર્ષણ કર્યા છે. તેઓએ ભારત તથા અમેરિકા, કેનેડા, યુરોપ, ઓસ્ટ્રેલિયા, આફ્રિકા, દુબઈ વગેરે દેશોમાં હજારો કાર્યક્રમો આપીને લાખો દર્શકોને મંત્રમુગ્ધ કર્યા છે. તેથી જ તેઓની કલાને નવાજતા એવા 'બેસ્ટ પ્લેબેક સિંગર', 'ગુજરાત ગૌરવ પુરસ્કાર', 'રાજીવ પટેલ પુરસ્કાર', બૃહદ ગુજરાતી સમાજ મુંબઈ દ્વારા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ હસ્તે શ્રેષ્ઠ 'પ્લેબેક સિંગર ગિરનાર પુરસ્કાર' જેવા અનેક એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયા છે.

પાર્થિવ ગોહિલના ઘેઘૂર અવાજમાં કોઈપણ અક્ષરો જીવંતરૂપ ધારણ કરી નૃત્ય કરવા માંડે છે. પાર્થિવ ગોહિલ શ્રી સ્વામિનારાયણ કીર્તન-ભજનો, ગુજરાતી ગીતો, ભગવદ્ગીતાની આઠ સીડી, જૈન સ્તવન, શ્રીનાથજીના પદો તેમજ કીર્તનોમાં ખીલી ઊઠ્યા છે. તેમજ અનેક ગુજરાતી-હિન્દી ચલચિત્રોમાં ભજન-લોકગીતો ગાયા છે. તેઓની અમૂલ્ય કળાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી પાર્થિવ ગોહિલનું 'પાર્શ્વગાયક રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

હાસ્ય રત્નાકર

શ્રી સુખદેવ જાદવભાઈ ધામેલીયા (હાસ્ય મર્મજ)

શ્રી સુખદેવભાઈ ધામેલીયાનું નામ સાંભળતા જ કોઈપણ ગુજરાતીના મુખ પર નિર્દોષ સહજ હાસ્ય ફરકી જાય. તેઓના પિતાશ્રી એવા જાદવભાપા (ગઢડાવાળા)ના હાસ્ય વારસાને જાળવીને હાસ્યકલાક્ષેત્રમાં તેઓની કારકિર્દી ટૂંકા સમયમાં એક અદ્ભુત 'હાસ્ય કલાકાર' તરીકે સમગ્ર ગુજરાતમાં ઊભરી આવી.

તેઓએ દૂરદર્શન, ઈટીવી, વીટીવી, લક્ષ્ય, જીટીપીએલ વગેરે ચેનલોના માધ્યમથી લોકોને પેટ પકડીને હસાવ્યા છે. આ ઉપરાંત સુપર-ડુપર ઓડિયો-વિડિયો આલ્બમોના માધ્યમથી પણ તેઓએ લોકોને હાસ્ય પીરસ્યું છે. હાસ્યની

આ યાત્રામાં ફક્ત ગુજરાત કે ભારત પૂરતી સીમિત ન રહેતા અમેરિકા, ઈંગ્લેન્ડ, હોંગકોંગ, બેંગકોક, દુબઈ, સિંગાપુર, આફ્રિકા વગેરે દેશોમાં વસતા અનેક ગુજરાતીઓને હાસ્યની સુગંધ પીરસી આનંદિત કરીને દેશ-વિદેશમાં લોકપ્રિય કાર્યક્રમો દ્વારા કલાજગતમાં એક આગવું સ્થાન હાંસલ કર્યું છે તે ખરેખર સરાહનીય છે. સુખદેવભાઈ છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી લોકોને હસાવીને દુનિયાદારીની ગંભીર સમસ્યાઓની ચિંતાથી દૂર લઈ જઈને પ્રસન્નચિત્ત બનાવવાની જે ઉમદા સેવા કરી રહ્યા છે તે ખરેખર દાદ માંગી લે એવી બાબત છે.

આજીવન કલા પ્રત્યેનું સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી સુખદેવ જાદવભાઈ ધામેલીયાનું 'હાસ્ય રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

હાસ્યલેખન રત્નાકર

શ્રી જગદીશ ત્રિવેદી (હાસ્યલેખક)

શ્રી જગદીશ ત્રિવેદી આમ તો હાસ્યકલાકાર તરીકે દેશ-વિદેશમાં મંચો ગજવતા રહ્યા છે અને તે જ વાતને લિપિબદ્ધ કરીને લોકો સમક્ષ મૂકવાનો પ્રયત્ન પણ કરી રહ્યા છે. તેઓશ્રીએ ૭૭ જેટલા જુદા-જુદા વિષય ઉપર હાસ્ય સંબંધી ઓડિયો-વિડિયો આલ્બમ જનસમાજમાં વહેતા મૂક્યા, જે આજે દેશ-વિદેશમાં ગૂંજરાવ કરી રહ્યા છે. જગદીશભાઈએ ભારત તથા અમેરિકા, કેનેડા, ઈંગ્લેન્ડ, દુબઈ, ઓમાન, કેન્યા, ટાન્ઝાનિયા, ચીન, પોર્ટુગલ, મેક્સિકો, થાઈલેન્ડ, બેલ્જિયમ, મલેશિયા જેવા ૨૭થી વધુ દેશોમાં ૬૮ જેટલી વિદેશયાત્રા કરીને

હાસ્યની સાથે જીવનસાહિત્યના હજારો કાર્યક્રમો આપીને દેશ-વિદેશોમાં વસતા અનેક ગુજરાતીઓને હાસ્યની સુગંધ પીરસીને વિશ્વના ગુજરાતીઓ સુધી હાસ્યની સાથે ગુજરાતના ગૌરવવંતા ગીતો ગૂંજતા કરીને કલાજગતમાં એક આગવું સ્થાન હાંસલ કર્યું છે તે ખરેખર સરાહનીય છે.

શ્રી જગદીશભાઈએ 'હાસ્યશતક', 'શાહબુદ્દીન રાઠોડની શ્રેષ્ઠ ચિંતનકથાઓ', 'જગદીશની જમાવટ', 'જગદીશના જલસા', 'હસે તેનું કદી ન ખસે', 'ગમ્મતનો ગુલદસ્તો' જેવા ૫૧ જેટલા પુસ્તકો રચીને સમાજને ભેટ આપ્યા છે. તેમજ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ રચિત 'શિક્ષાપત્રી' અને હરિવંશરાય બચ્ચનની 'મધુશાલા'નો ગુજરાતીમાં સફળ પદ્યાનુવાદ કર્યો છે. જગદીશભાઈ છેલ્લા ૧૭ વર્ષથી ફૂલછાબ, ગુજરાત સમાચાર, દિવ્ય ભાસ્કર જેવા અખબારમાં અને અભિયાન સામયિકમાં નિયમિત કટારલેખક રહ્યા છે. ગુજરાત રાજ્યમાં ધોરણ - ૭ના પાઠ્યપુસ્તકમાં અને મહારાષ્ટ્ર રાજ્યમાં ધોરણ - ૮ના ગુજરાતી પાઠ્યપુસ્તકમાં તેઓનો પાઠ ભણાવામાં આવે છે, તે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે.

શ્રી જગદીશભાઈ પાકિસ્તાન જઈને હાસ્ય કાર્યક્રમ આપનાર એકમાત્ર ગુજરાતી હાસ્યકલાકાર છે. તેઓશ્રી ત્રણવખત પી.એચ.ડી. કરનાર એકમાત્ર ગુજરાતી છે. તેઓની કલાને નવાજતા એવા ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના 'જ્યોતીન્દ્ર દવે' પારિતોષિક તેમજ 'ગુજરાત ગૌરવ પુરસ્કાર', 'ગ્લોરી ઓફ ગુજરાત' જેવા અનેક એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયા છે.

શ્રી જગદીશભાઈએ એક સવિશેષ કાર્ય એ કર્યું છે કે, પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે અર્થઉપાર્જનનો ત્યાગ કરીને સંસારીજનો માટે હિંમતભર્યું પગલું ભર્યું છે, જે ખરેખર પ્રશંસનીય છે. તેઓનું કલા પ્રત્યેનું આજીવન સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી જગદીશ ત્રિવેદીનું 'હાસ્યલેખન રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

નાટ્ય-અભિનય રત્નાકર શ્રી સંજય ગોરડીયા

શ્રી સંજય ગોરડીયા એક દિગ્દર્શક, અભિનેતા અને નિર્માતા છે. તેઓએ ૩૦ વર્ષની નાટ્યકલા અભિનય ક્ષેત્રની કારકિર્દીમાં ઘણા બધા પ્રોજેક્ટનું કામ કર્યું છે. તેઓની કારકિર્દીનો પ્રારંભ સ્ટેજ શોમાં અભિનય કરીને કર્યો હતો અને આજે તે ભારતીય ચલચિત્રો તેમજ ટીવીશો, નાટકો સુધી પથરાયો છે. સંજય ગોરડીયાએ અતિ સફળતાપૂર્વક ગુજરાતી પ્રોડ્યુસર તરીકે અસંખ્ય નાટકોનું સર્જન કર્યું છે. તેઓ એક ચાહિતા અને પ્રભાવિત નાટકના સર્જક તરીકે લોકોમાં ખૂબજ જાણીતા રહ્યા છે. તેઓશ્રીએ ‘આભાસ’, ‘બા રીટાર્ડ થઈ છે’, ‘જમા-ઉધાર’, ‘છેલ અને છબો’, ‘કરો કંકુના’, ‘એકો રાજા રાની’, ‘દેરાણી જેઠાણી’, ‘શુકન સવા રૂપિયો’ જેવા ૧૦૦થી વધુ ગુજરાતી થિયેટર સિનેમા નાટકોનું નિર્માણ કર્યું છે.

તેઓશ્રીની નાટ્યકલાની સિદ્ધિઓ બદલ ભારત સરકાર તથા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમજ અનેક રાજકીય-સામાજિક-ધાર્મિક સંસ્થાઓ દ્વારા પણ અનેક સન્માન પ્રાપ્ત થયા છે તે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે. તેઓની નાટ્યકલા પ્રત્યેનું આજીવન સમર્પણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી સંજય ગોરડીયાનું ‘નાટ્ય-અભિનય રત્નાકર’ પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

લોકગીત રત્નાકર શ્રી બિહારીદાન હેમુ ગઢવી

શ્રી બિહારીદાન ગઢવીના પિતા એટલે ઝવેરચંદ મેઘાણી અને દુલા ભાયા કાગના સાહિત્યનો અભ્યાસ કરી લોકસંગીતને વાચા આપી રાજકોટ આકાશવાણી દ્વારા ગુજરાતના ઘર-ઘર સુધી પહોંચાડનાર શ્રી હેમુદાનભાઈ ગઢવી.

લોકગીત અને ભજનનો તેમને નાનપણથી જ શોખ હતો. જેથી ચારણી સાહિત્યનો અભ્યાસ કરી અને તેનો લોકગીત ગાવામાં અને નાટકમાં ભજવવામાં ઉપયોગ કર્યો. બિહારીભાઈના પિતા હેમુભાઈ ગઢવીના કંઠે ગવાયેલ સન ૧૯૬૩ની સાલમાં કોલમ્બિયા કંપનીએ ‘સોની હલામણ મેં ઉજળી’ રેકર્ડ પ્રકાશિત કરી હતી. આ ઉપરાંત એચ.એમ.વી.એ ‘શિવાજીનું હાલરડું’, ‘અમે મહિયારા રે’ અને ‘મોરબીની વાણિયણ’ જેવી રેકર્ડો પ્રકાશિત કરી હતી. જે આજેય લોકોના માનસપટ ઉપર છવાયેલી છે.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી હેમુભાઈ ગઢવીના આ લોકગીતના વારસાને બિહારદાનભાઈએ નખશિખ નિભાવી આજે નિભાવી રહ્યા છે. બિહારીભાઈ એ જ ગરિમાવંતી પરંપરાના પ્રપોષક લોકગાયક છે, તે રાષ્ટ્ર અને સમાજ માટે ગુજરાતીય ગૌરવની વાત છે.

નાના સ્ટેજ કાર્યક્રમોથી લઈને ભવ્ય જાહેર કાર્યક્રમોમાં આપશ્રીના અષાઢી મેઘ જેવા કંઠે વહાવાતી કવિ કાગબાપુ, રાષ્ટ્રીયશાયર શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી જેવા મહાન કવિઓની કૃતિઓ પણ લોકગીત અને સાહિત્યના કાર્યક્રમોમાં સાંભળવા મળે છે તેને લોકો ખૂબ આવકારે પણ છે. તેઓનું આજીવન કલા પ્રત્યેનું સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી બિહારીદાન હેમુ ગઢવીનું ‘લોકગીત રત્નાકર’ પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

કવિ રત્નાકર

શ્રી અનુભા દેવીદાનભાઈ ગઢવી (લોકકવિ સાહિત્યકાર)

ચારણકુળની ઉજળી પરંપરામાં જન્મીને જેમણે ગુજરાતી અને ચારણી સાહિત્યનું ગૌરવ વધાર્યું છે. એવા શ્રી અનુભા ગઢવીએ આકાશવાણી કેન્દ્ર રાજકોટ, અમદાવાદ દૂરદર્શન - રાજકોટ દૂરદર્શન, જીટીપીએલ ડાયરો, જી ગુર્જરી, ઈટીવી, કલર્સ ચેનલ વગેરે ચેનલોના માધ્યમથી 'લોકકથા' તથા 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર' અને ચારણી સાહિત્ય જેવા કાર્યક્રમોમાં લોકગુણના મૂલ્યોની વાતો કરીને ગુજરાત અને ભારતીય સંસ્કૃતિને વિશ્વવ્યાપી બનાવવાનો બેનમૂન પ્રયાસ કર્યો છે, જે ખૂબજ સરાહનીય છે.

ચારણોની ગાવા તથા બોલવાની શૈલી આગવી હોય છે, એ જ પરંપરાના લોકકવિ સાહિત્યકાર અનુભા ગઢવીએ ચારણી સાહિત્ય પરંપરામાં ભુજંગી, રેણકી, ઝુલણા, છપ્પય વગેરે દુહા-છંદની રચના કરી છે. એટલું જ નહિ, તેઓએ નાના સ્ટેજ કાર્યક્રમોથી લઈને ભવ્ય જાહેર કાર્યક્રમોમાં પોતાના અષાઢી મેઘ જેવા કંઠે પ્રગલ્ભ-મધુર શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના મહાનકવિ સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી, કાગબાપુ, રાષ્ટ્રીયશાયર શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી જેવા મહાન કવિઓની કૃતિઓ પણ લોકડાયરા અને સાહિત્યના કાર્યક્રમોમાં વહાવાતી સાંભળવા મળે છે જેને લોકો ખૂબ આવકારે પણ છે, તે રાષ્ટ્ર અને સમાજ માટે ગુજરાતીય ગૌરવની વાત છે.

આજીવન કલા પ્રત્યેનું સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી અનુભા ગઢવીનું 'કવિ રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંગીત રત્નાકર

શ્રી મનોજ-વિમલ (સંગીતકાર)

સંગીતક્ષેત્રે સમગ્ર સૌરાષ્ટ્ર-ગુજરાત જેના માટે ગૌરવ લઈ શકે તેવી સંગીતકાર બેલડી એટલે શ્રી મનોજ-વિમલ. સંગીત પ્રત્યેના અદમ્ય લગાવ અને ઈશ્વરીય સંકેતના કારણે વ્યવસાય છોડી બંનેએ સુપ્રસિદ્ધ કલાગુરુ શ્રી કાંતિભાઈ સોનછત્રા પાસેથી કી-બોર્ડની ધનિષ્ઠ તાલીમ પ્રાપ્ત કરી. સંગીતને જ કારકિર્દી તરીકે અપનાવી શરૂઆતમાં સ્ટેજ કાર્યક્રમો દ્વારા તથા ત્યારબાદ ભક્તિસંગીત-લોકસંગીત અને ચલચિત્રમાં સંગીતક્ષેત્રે નામના પ્રાપ્ત કરી.

'મનોજ-વિમલ'ના નામે સુપ્રસિદ્ધ એવી આ સંગીતકાર બેલડીએ છેલ્લા ૩૦ વર્ષથી રેકોર્ડિંગ ક્ષેત્રે પદાર્પણ કર્યું છે. ભક્તિસંગીત, લગ્નગીતો, લોકસંગીત અને ગુજરાતી-હિન્દી ચલચિત્રો વગેરેની ૭૦૦થી વધુ ઓડિયો-વિડિયો આલ્બમમાં સંગીત આપ્યું છે. તેઓની સંગીતની કારકિર્દી આજે એક સફળ સંગીત દિગ્દર્શક તરીકે પ્રસ્થાપિત થઈ ચૂકી છે. આજની યુવાપેઢીને પણ કીર્તન-ભજન ગાવામાં રસ ઉત્પન્ન થાય તેવા હેતુથી આજના આધુનિક યુગ પ્રમાણે ભક્તિસંગીતના આલ્બમો શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના બનાવ્યા છે અને તેમાં અમુક રચનાઓમાં ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીત, સુગમ સંગીત અને પાશ્ચાત્ય સંગીતનો સુંદર સમન્વય કર્યો છે જે સફળ પણ થયેલ છે.

કારકિર્દી દરમ્યાન આ બેલડીએ અમેરિકા, કેન્યા, ટાન્ઝાનિયા, દુબઈ વગેરે દેશોમાં આપની સંગીતકલા પીરસીને સંગીતપ્રેમી શ્રોતાઓને તૃપ્ત કર્યા છે. તેઓની કલાને નવાજતા એવા ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ટ્રાન્સમીડિયા 'ગુજરાતી બેસ્ટ મ્યુઝિક ડીરેક્ટર', 'ગુજરાત ગૌરવ પુરસ્કાર' જેવા અનેક એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયા છે. જે ખરેખર પ્રશંસનીય છે.

આજીવન સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તંગ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી મનોજ-વિમલનું 'સંગીત રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંગીતવાદ્ય (તબલા) રત્નાકર શ્રી ભીખુબાપુ ગોસ્વામી

શ્રી ભીખુબાપુ છેલ્લા છ દાયકાથી આપણી ભાતીગળ લોકસાહિત્યની સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવા માટે સંતવાણી અને લોકડાયરા તેમજ સંગીત ક્ષેત્રમાં ઢોલક વાદ્ય વગાડી રહ્યા છે તે ખૂબજ સરાહનીય છે. તેઓએ ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રના પૂ. કાનદાસ બાપુ, પૂ. નારાયણ સ્વામી, શ્રી હેમુભાઈ ગઢવી, શ્રી પ્રાણલાલ વ્યાસ, શ્રી દિવાળીબેન ભીલ, શ્રી છગનભાઈ મીસ્ત્રી, શ્રી ભીખુદાનભાઈ ગઢવી જેવા નામાંકિત કલાકારો સાથે તેમજ વર્તમાન સમયના પ્રસિદ્ધ નાના-મોટા કલાકારો સાથે ઢોલક વાદ્ય સાથે સંગત કરેલ છે, જે સંગીતકળા પ્રત્યે તેઓની લોકપ્રિયતાને આભારી છે.

શ્રી ભીખુબાપુ પ.પૂ. શ્રી મોરારી બાપુ દ્વારા પ્રેરિત 'સંતવાણી એવોર્ડ'થી સન્માનિત થયા છે તેમજ અન્ય સામાજિક સંસ્થાઓ તેમજ રાજકીય સંસ્થાઓ દ્વારા પણ અનેક સન્માન પ્રાપ્ત થયા છે તે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે. તેઓનું આજીવન સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તમ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી ભીખુબાપુનું 'સંગીતવાદ્ય રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંગીતવાદ્ય (બેન્જો) રત્નાકર શ્રી રાજુભાઈ કાવઠિયા

શ્રી રાજુભાઈ કાવઠિયા છેલ્લા ૫૦ વર્ષથી આપણી ભાતીગળ લોકસાહિત્યની સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવા માટે સંતવાણી અને લોકડાયરા તેમજ સંગીત ક્ષેત્રમાં બેન્જો વાદ્ય વગાડી રહ્યા છે તે ખૂબજ સરાહનીય છે. તેઓએ સંતવાણી-લોકડાયરાના કાર્યક્રમોમાં 'બેન્જોવાદક' તરીકે એક આગવી ઓળખ ઊભી કરી છે તે અત્યંત ગૌરવની બાબત છે.

શ્રી રાજુભાઈએ ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રના પૂ. કાનદાસ બાપુ, પૂ. નારાયણ સ્વામી, શ્રી ભીખુદાનભાઈ ગઢવી, શ્રી લક્ષ્મણ બારોટ, શ્રી નિરંજન પંડ્યા, શ્રી છગનભાઈ મીસ્ત્રી જેવા નામાંકિત કલાકારો સાથે તેમજ વર્તમાન સમયના પ્રસિદ્ધ નાના-મોટા કલાકારો સાથે તેમજ ઢોલકવાદક હાજીભાઈ રમકડું સાથે સંગત કરેલ છે, જે સંગીતકળા પ્રત્યે તેઓની લોકપ્રિયતાને આભારી છે.

શ્રી રાજુભાઈ પ.પૂ. શ્રી મોરારી બાપુ દ્વારા પ્રેરિત 'સંતવાણી એવોર્ડ'થી સન્માનિત થયા છે તેમજ અન્ય સામાજિક સંસ્થાઓ તેમજ રાજકીય સંસ્થાઓ દ્વારા પણ અનેક સન્માન પ્રાપ્ત થયા છે તે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે. તેઓનું આજીવન સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્તમ ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી રાજુભાઈ કાવઠિયાનું 'સંગીતવાદ્ય રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંગીતવાદ્ય (મંજીરાં) રત્નાકર શ્રી નાગજીભાઈ સરવૈયા

શ્રી નાગજીભાઈ સરવૈયા છેલ્લા ૪૦ વર્ષથી આપણી ભાતીગળ લોકસાહિત્યની સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવા માટે સંતવાણી અને લોકડાયરા તેમજ સંગીત ક્ષેત્રમાં મંજીરાં વગાડી રહ્યા છે તે ખૂબજ સરાહનીય છે. તેઓએ નાના એવા મંજીરાંને અમેરિકાની ધરતી ઉપર પહોંચાડીને ભારતીય લોકસંસ્કૃતિને ઉજાગર કરી છે. નાગજીભાઈ શ્રી પ્રાણલાલ વ્યાસ અને પદ્મશ્રી દિવાળીબેન ભીલ સાથે અમેરિકાનો પ્રવાસ કરી ચૂક્યા છે તેમજ ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રના પૂ. કાનદાસ બાપુ, પૂ. નારાયણ સ્વામી, શ્રી ભીખુદાનભાઈ ગઢવી, શ્રી લક્ષ્મણ

બારોટ, શ્રી નિરંજન પંડ્યા, શ્રી છગનભાઈ મીસ્ત્રી જેવા નામાંકિત કલાકારો સાથે મંજુરાવાદક તરીકે સંગત કરેલ છે, જે સંગીતકળા પ્રત્યે તેઓની લોકપ્રિયતાને આભારી છે.

શ્રી નાગજીભાઈ પ.પૂ. શ્રી મોરારી બાપુ દ્વારા પ્રેરિત 'સંતવાણી એવોર્ડ'થી સન્માનિત થયા છે તેમજ અન્ય સામાજિક સંસ્થાઓ તેમજ રાજકીય સંસ્થાઓ દ્વારા પણ અનેક સન્માન પ્રાપ્ત થયા છે તે ખૂબજ ગૌરવની વાત છે. તેઓનું આજીવન સમર્પણ અને સંસ્કૃતિના રક્ષણની ઉત્કંઠા ભાવના અને તે માટેના સફળ પ્રયાસોથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી નાગજીભાઈ સરવૈયાનું 'સંગીતવાદક રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સંસ્કૃતવિદ્યા રત્નાકર

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ પંડ્યા

આ ચરાચર જગતની સમસ્ત ભાષાઓમાં સંસ્કૃતભાષાનું સ્થાન નિશ્ચિતપણે પહેલું છે. સમસ્ત શાસ્ત્રોનું જ્ઞાન અને સર્વવિધ વિજ્ઞાન દેવભાષા સંસ્કૃતમાં નિહિત હોવાથી ભારત અને ભારતીય સંસ્કૃતિની ગરિમા અને મહિમાનું એક મહત્વપૂર્ણ અંગ માનવામાં આવ્યું છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ પંડ્યાએ સુદીર્ઘકાલ સુધી વિવિધ પારંપરિક સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયોમાં ગુરુજનો પાસેથી આ ભાષાનું અને શાસ્ત્રોનું ગહન અધ્યયન કરેલ છે. શ્રીકૃષ્ણ સંસ્કૃત પાઠશાળા - બેટદ્વારકા, શ્રીવરતન્તુ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલય, શ્રી ભાગવત વિદ્યાપીઠ-સોલામાં પ્રથમા, મધ્યમા, શાસ્ત્રી અને આચાર્ય ક્લાનો વિશેષ યોગ્યતા સાથે અભ્યાસ કર્યો છે. આ સાથે ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાંથી સંસ્કૃતવિષય સાથે B.A., M.A. અને Ph.D. ની પદવી પ્રાપ્ત કરેલ છે. જેમાં પ્રખર પ્રતિભાથી શાસ્ત્રી, આચાર્ય, B.A. અને M.A.માં પ્રથમ સ્થાન પ્રાપ્ત કરી સ્વર્ણપદક પણ મેળવેલ છે.

માનવ સંશોધન વિકાસ મંત્રાલય - દિલ્હી દ્વારા રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાનના માધ્યમથી આયોજીત થતી અખિલ ભારતીય શાસ્ત્રીય સ્પર્ધાઓમાં સાહિત્ય, ન્યાય અને સમસ્યાપૂર્તિમાં 'પ્રથમ સ્થાન' પ્રાપ્ત કરેલ છે. તેઓશ્રીએ અધ્યયન કરેલ વિદ્યાઓના અધ્યાપનનું કાર્ય શ્રી સ્વામિનારાયણ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલય - ડભાણથી શરૂ કર્યું, ત્યારબાદ શ્રીવરતન્તુ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલય, શ્રી ભાગવત વિદ્યાપીઠ - સોલામાં અધ્યાપક અને આચાર્ય તરીકે વિદ્યાકીય સેવાઓ પ્રદાન કરી છે. હાલમાં તેઓ સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટી સંચાલિત સંસ્કૃત કોલેજ - વેરાવળમાં આચાર્ય તરીકે સેવા આપી રહ્યો છે. શ્રી સોમનાથ યુનિવર્સિટી તરફથી તેઓને 'સારસ્વત ગૌરવ' સન્માન પ્રદાન કરવામાં આવ્યું છે. નરેન્દ્રભાઈએ રસરાજશતક, કાલિન્દીશતક, સરસ્વતીશતક, સુભાષિતશતક જેવા વિવિધ સ્વરચિત કાવ્યોની રચના કરી સંસ્કૃતસાહિત્યના આધુનિક કવિઓમાં અગ્રગણ્ય સ્થાન પ્રાપ્ત કરેલ છે. તેઓએ અનેક સંસ્કૃત વિદ્યાલયોમાં; કવિ સંમેલનો, પ્રાંતીય-રાષ્ટ્રીય-આંતરરાષ્ટ્રીય શોધ સેમિનારો તથા સામાજિક-ધાર્મિક-સાંસ્કૃતિક સંમેલનોમાં અતિથિ, સંચાલક, સંયોજક અને અધ્યક્ષ તરીકે પણ દાયિત્વ-નિર્વહન કર્યું છે, જે ખરેખર પ્રશંસનીય છે. જેથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી નરેન્દ્રભાઈ પંડ્યાનું 'સંસ્કૃતવિદ્યા રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

ચિત્રકલા રત્નાકર

શ્રી અરવિંદ ભુમ્મર (ચિત્રકાર)

શ્રી અરવિંદભાઈએ પોતાની શ્રેષ્ઠ ચિત્રકલા દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય તેમજ ભારતવર્ષની સંસ્કૃતિને વિશ્વવ્યાપી બનાવવા માટે ખૂબજ નિર્મળ પ્રયાસ કર્યો છે. તેઓએ આજીવન ચિત્રકલાના પૂજારી બનીને સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ, પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો તેમજ હરિભક્તોને રાજી કરવાનો જે નિશ્ચય કર્યો છે અને આપની દરેક કાર્ય સિદ્ધિના યશને પણ ભગવાન શ્રીહરિ તથા મહાપુરુષોના કૃપાપ્રસાદ સ્વરૂપે અતિ નમ્રતાથી અહેસાન પૂર્વક જે સ્વીકારો છો તે ખરેખર એક સાચા સમર્પિત કલાકારનું શ્રેષ્ઠ લક્ષણ છે.

તેઓની કલ્પનાના નમૂના સ્વરૂપ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની અનેક દિવ્ય ચિત્ર-પ્રતિમાઓમાં પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ

પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરીને લાખો ભક્તોના ઉપાસ્ય સ્વરૂપ બનાવ્યા છે. અર્થાત્ આપની અનેક ચિત્રપ્રતિમાઓમાં સાક્ષાત પરબ્રહ્મ ભગવાન શ્રીહરિનો અર્ચાસ્વરૂપે પ્રાદુર્ભાવ થયો છે.

ચિત્રકાર શ્રી અરવિંદભાઈનું કલાપ્રત્યેજું સમર્પણ અનેક ઊગતા ભાવિકલાકારો તેમજ માનવ સમાજને ચિરકાળ પર્યંત આદર્શરૂપ બની રહે એવું અદ્વિતીય છે. તેઓએ વિદેશની ધરતી પર જઈને પોતાની કલા પ્રદર્શિત કરીને ભારત દેશનું ગૌરવ વધાર્યું છે. અને તેથી જ તેઓની ચિત્રકલાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી અરવિંદભાઈ દુમ્મરનું 'ચિત્રકલા રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

કર્મકાંડ રત્નાકર

શ્રી ભગવતભાઈ શુકલ (ચિત્રકાર)

શ્રી ભગવતભાઈ સમગ્ર શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં શિખરબદ્ધ મંદિરો તથા હરિમંદિરોની મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા તથા મોટા મોટા મહોત્સવ પ્રસંગે યજ્ઞો તથા મહાપૂજા યજ્ઞો આદિ કર્મકાંડના મુખ્ય આચાર્યપદે રહી યશભોક્તા રહ્યા છે. જેથી પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા બ્રહ્મનિષ્ઠ પૂ. સંતો તથા હરિભક્તોનો ખૂબજ રાજીપો અને પ્રશંસા પ્રાપ્ત કરી છે, તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી ભગવતભાઈ શુકલનું 'કર્મકાંડ રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સમાજસેવા રત્નાકર

નિઃસ્વાર્થભાવે સમાજમાં સેવા અને સંસ્કારની પ્રવૃત્તિ કરનારી સંસ્થાઓના સત્કાર્યોની કદર કરી તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા અને તેના દ્વારા સહુને સત્કેરણાનો સ્રોત પ્રાપ્ત થાય તેવા હેતુસર સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રસ્થાપિત પરંપરાને અનુસરી શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય વડતાલવાસી શ્રીલક્ષ્મીનારાયણદેવ પીઠાધીશ્વર પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય ચૂડામણી શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી શ્રી નરેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રીસ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ પીઠસ્થાન - વડતાલ દ્વારા અનેક સામાજિક સંસ્થાઓને 'સમાજસેવા રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

માનવ પરિવાર ટ્રસ્ટ પીપરલા - શ્રી રાજેશભાઈ વઘાસિયા (સ્થાપકશ્રી)

જન્મજાત પાગલ બહુ ઓછા હોય છે, પરંતુ વિકટ પરિસ્થિતિ માણસને પાગલ બનાવી દે છે. એવા વ્યક્તિઓને જો સમયસર અને નિયમિત હૂંફ-પ્રેમ મળે તો તેઓ ફરી સ્વસ્થ થઈ શકે છે. આ 'માનવ પરિવાર ટ્રસ્ટ' સંસ્થાએ છેલ્લા પાંચ વર્ષ દરમિયાન એવા ઘણાં મંદબુદ્ધિ પાગલોને સ્વસ્થજીવન અર્પણ કર્યું છે.

આજે લોકો પોતાનાં માતા-પિતાની પણ સેવા કરતા નથી, જ્યારે આ સંસ્થા કેવળ માનવતાના નાતે રસ્તે નિરાધાર રખડતા મંદબુદ્ધિ વ્યક્તિઓને શોધી, સંસ્થામાં લાવી ખવડાવવું, પિવડાવવું, નવરાવવું વગેરે જીવન જરૂરિયાતની તમામ સેવા પૂરી પાડે છે. સમાજમાં સેવાભાવી સંસ્થાઓ તો ઘણી છે. તેને સેવા સ્વીકારનાર વર્ગ તરફથી આદર-સત્કાર, માન-સન્માન વગેરે મળતા હોય છે. જેથી સેવા કરવામાં ઉત્સાહ વધતો રહે પરંતુ મંદબુદ્ધિના લોકો તો ગમે તેટલી તેની સેવા કરો તોપણ જરાય પ્રતિભાવ આપતા હોતા નથી. તેમ છતાં પણ આવી નિરપેક્ષ સેવા પ્રવૃત્તિ શ્રી રાજેશભાઈ તથા તેની ટીમ ઉત્સાહથી કરી રહ્યા છે. તે ખરેખર ખૂબજ સરાહનીય છે.

તા. ૨૬ જાન્યુઆરી ૨૦૧૩ના રોજ મંદબુદ્ધિના સાત પીડિત નિરાધાર માનવીઓથી ફક્ત ૩૦ વર્ષના નવયુવાન શ્રી રાજેશભાઈ વઘાસિયા દ્વારા સ્થાપિત થયેલા માનવ પરિવાર ટ્રસ્ટ સંચાલિત આશ્રમમાં આજે ૩૫૦ જેટલા બિનવારસી મંદબુદ્ધિ વ્યક્તિઓ આશરો લઈ રહેલ છે. બુદ્ધિહીન નિરાધાર માનવીઓને પેટનો ખાંડો પૂરવા ટંકે રોટલો અને રહેવાને ઓટલો આપતી આ નિઃસ્વાર્થ સંસ્થાના આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

સ્વામી શ્રી નિર્દોષાનંદજી માનવસેવા ટ્રસ્ટ હોસ્પિટલ ટીબી - શ્રી ખીમજીભાઈ (પ્રમુખશ્રી)

બ્રહ્મલીન પરિવ્રાજક પૂજ્ય સ્વામી શ્રી નિર્દોષાનંદજી સરસ્વતી મહારાજની પુનિત પ્રેરણા અને આશીર્વાદથી ચાલી રહેલી આ હોસ્પિટલ ખરેખર દર્દીઓ અને દરિદ્રો માટે આશીર્વાદરૂપ છે. કારણ કે, આ હોસ્પિટલમાં નિદાન, લેબોરેટરી ટેસ્ટ, એક્સ-રે, સોનોગ્રાફી, કાર્ડિયાગ્રામ, ઓપરેશનો, દવાઓ તેમજ દર્દી તથા તેની સાથે આવેલા પરિવારજનોને રહેવા-જમવાનું વગેરે તમામ પ્રકારની આધુનિક સુવિધાઓથી સભર તદ્દન નિ:શુલ્ક જ આપવામાં આવે છે.

હોસ્પિટલ શરૂ થઈ તેના પાંચ જ વર્ષમાં ૫, ૯૨, ૦૦૦થી વધુ દર્દીઓને સારવાર તેમજ ૧૩, ૩૦૦ ઉપરાંત સફળ ઓપરેશનો થયાં છે. હાલ અહીં દરરોજ ૧ હજાર જેટલા દર્દીઓની ઓ.પી.ડી. સારવાર તથા ૪૦ થી ૪૫ જેટલાં ઓપરેશનો થાય છે. તે તમામ દર્દીઓને દરરોજ ગીરગાયનું દૂધ આપવામાં આવે છે. દર મહિને ૮૦થી વધુ પ્રસૂતિ તથા ૧૨૫ જેટલા મોતિયાનાં ઓપરેશનો કરવામાં આવે છે. તેમજ દર મહિને ૨૫,૦૦૦થી વધારે દર્દીઓ તથા અન્ય ભોજનાર્થીઓને વિનામૂલ્ય ભોજન આપવામાં આવે છે.

વળી, આ સંસ્થા દ્વારા આસપાસના ગામોમાં પ્રસૂતિ પહેલા શારીરિક રીતે નબળા, પોષણયુક્ત ખોરાકની ખામીવાળા જરૂરિયાતમંદ સગર્ભા મહિલાઓને ચોખ્ખા ઘીમાં બનાવેલ સુખડીનું વિતરણ કરવામાં આવે છે. તથા જરૂરિયાતમંદ પરિવારોને છાશ પણ આપવામાં આવે છે. આવી અનેક માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શિશુવિહાર સંસ્થા ભાવનગર - શ્રી નાનકભાઈ ભટ્ટ (મેનેજીંગ ટ્રસ્ટીશ્રી)

શિશુવિહાર સંસ્થા - ભાવનગર એક શ્રેષ્ઠકક્ષાની સામાજિક સેવાકીય સંસ્થા છે. આ સંસ્થા દ્વારા છેલ્લા ૭૭ વર્ષથી સતત સામાજિક સેવા થઈ રહી છે. આ સંસ્થાના સ્થાપક શ્રી માનભાઈ ભટ્ટ સમાજકલ્યાણના દીર્ઘદેષ્ટા ઋષિ હતા. તેઓ સંસ્કાર, શિસ્ત અને નિ:સ્વાર્થ સેવાભાવના સભર પોતાના ચારિત્ર્યથી સમાજને બહુ મોટો સંદેશ આપી ગયા. આ શિશુવિહારસંસ્થાના વિકાસ માટે શ્રી માનભાઈએ પોતાની જાતનો તથા સારાયે કુટુંબજીવનનો સંપૂર્ણ ભોગ આપ્યો છે. જે ખૂબજ સરાહનીય છે.

આ 'શિશુવિહાર સંસ્થા' બાલમંદિર, ક્રીડાંગણ, બાળપુસ્તકાલય, વાલીપ્રશિક્ષણ, રમકડાંઘર, નોલેજ પાર્ક વગેરે પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકેળવણીનું કાર્ય સન ૧૯૩૯થી કરી રહી છે. બાળકોને શારીરિક, માનસિક, બૌદ્ધિક સામાજિક અને ભાવાત્મક વિકાસની તકો અને વાતાવરણ પૂરાં પાડે છે. આમ માનવસમાજમાં શ્રેષ્ઠ ચારિત્ર્ય ઘડતર અને શ્રેષ્ઠ નાગરિકતા માટે આ સંસ્થા કાર્યરત છે.

આ સંસ્થાએ આજ સુધીમાં ૪૫૦૦થી વધુ જરૂરિયાતમંદ ભાઈ-બહેનોને સીવણની સંપૂર્ણ તાલીમ પૂરી પાડી છે. સમાજના સ્વાસ્થ્યક્ષેત્રે આ સંસ્થા દ્વારા ૧૫૦ જેટલા નેત્રચક્ષ કરવામાં આવ્યા છે, જેમાં હજારો લોકોએ લાભ લીધો છે. ૧૧૦૦૦થી વધુ દર્દીઓના ઓપરેશનો પણ કરાયાં છે. આ સંસ્થા દ્વારા ભાવનગર મહાનગરપાલિકાની શાળામાં ભણતા આર્થિક રીતે પછાત એવા આશાસ્પ બાળકોને વિદ્યાઉત્તેજનાની સહાય આપવામાં આવે છે.

વૃદ્ધોની સુખાકારી માટે કાર્યરત આ સંસ્થા દ્વારા સામાજિક જાગૃતિ માટેના પુસ્તક તથા પત્રિકાઓનું પ્રકાશન પણ કરવામાં આવે છે. આ સંસ્થા દ્વારા બિમાર વ્યક્તિને માંદગી સમયે વોટરબેડ, બગલઘોડી, વ્હીલચેર, વોકર, કમોડચેર, બેડપાન વગેરે સાધનો વિનામૂલ્યે વાપરવા માટે આપવામાં આવે છે. આવી અનેક માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

મંગલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ ભાવનગર - શ્રી વિનુદાદા ગોસ્વામી (પ્રમુખશ્રી)

આ મંગલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા આર્થિક જરૂરિયાતમંદ પરિવારો માટે નિયમિત મહિનામાં એકવાર સીધા-સામગ્રી તેમજ દવાઓ, કપડાઓની સહાય કરવામાં આવે છે. આર્થિક જરૂરિયાતમંદ લોકો માટે બેડપાસ, હોટબેગ, આઈસ બેગ, વોટરબેડ, વોકીંગ સ્ટીક,

થર્મોમીટર, ઘોડી વગેરે જેને જેવી જરૂર હોય તેવા નિઃસહાય લોકોને વિનામૂલ્યે વાપરવા માટે આપવામાં આવે છે.

આ સંસ્થા દ્વારા આર્થિક જરૂરિયાતમંદ લોકો માટે ઉનાળામાં વિનામૂલ્યે છાશ વિતરણ તથા ચપ્પલસેવા, શિયાળામાં ગરમ કપડાં અને ધાબળા વગેરે આપવામાં આવે છે. તેમજ દર્દીઓ માટે આરોગ્ય સહાય વિનામૂલ્યે કરીને આરોગ્યકેમ્પ પણ ગોઠવવામાં આવે છે.

વળી, આ સંસ્થા દ્વારા પશુ માટે પાણીના અવેડા અને સારવાર પણ કરવામાં આવે છે. અબોલ પશુ-પ્રાણીઓ માટે ભોજનની પણ વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રી પાર્શ્વભક્તિ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ - ભાવનગર

ભાવનગર શહેર તેમજ અનેક ગામડાઓમાં વસતા સમાજના આર્થિક રીતે પછાત પરિવારજનો, જેમને રહેવા માટે ચાર દીવાલનો પૂરો આશરો નથી, ઘરમાં રસોઈ કરવા પૂરતું અનાજ પણ નથી, પારકા ઘણા ઘરના કામો કરવા છતાં પોતાના કુટુંબ-પરિવાર માટે પૂરતું તદ્દન સાદું ભોજન પણ મેળવી શકતા નથી, વિધવા બહેનો કે જેમના પર ત્રણ-ચાર બાળકોની જવાબદારી આવી પડી હોય - તેઓના બાળકોને ભોજન કે કપડાં પણ પહેરાવી શકતા નથી, વડીલ માવતર કે જેમના સાથે મંદબુદ્ધિ કે બુદ્ધિહીન બાળકો હોય છે, જેઓ કેવી રીતે જીવન ચલાવે છે તેની કલ્પના કરવી પણ મુશ્કેલ છે. આવા કુટુંબોની પસંદગી કોઈપણ નાત-જાતના ભેદભાવ વિના સંસ્થાના સભ્યો દ્વારા કરીને દર મહિને વિનામૂલ્યે સહાય કરવામાં આવે છે.

હાલમાં આ સંસ્થા દ્વારા ૭૦૦થી વધુ કુટુંબોને દર મહિને ૧૦ કીલો ઘઉં, ૨ કીલો ચોખા, ૧ કીલો મગદાળ, ૧ કીલો તેલ, ૧ કીલો ખાંડ, ૧ કીલો ગોળ વગેરે સીધા-સામગ્રી તેમજ કપડાં, ધાબળાં, મેડીકલ સહાય, એજ્યુકેશન સહાય, આરોગ્ય સહાય તથા મકાન સહાય વગેરે આપવામાં આવે છે. જે ખરેખર અતિ સરાહનીય બાબત છે. આવી અનેક માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

ઈન્ડિયન રેડક્રોસ સોસાયટી ભાવનગર - શ્રી પ્રતાપભાઈ શાહ (વાઈસ પ્રેસીડેન્ટ)

માનવતાવાદી કાર્યોમાં અગ્રેસર 'રેડક્રોસ સોસાયટી' સૌથી જૂની આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા છે. યુદ્ધકાળ-આપત્તિકાળ તથા શાંતિના સમયમાં સદા કાર્યરત રેડક્રોસ સોસાયટીની સ્થાપના આજથી ૧૫૪ વર્ષ પહેલા તા. ૯-૨-૧૮૬૩માં જીનીવામાં મળેલી આંતરરાષ્ટ્રીય સભાએ કરી હતી. આ સંસ્થા વિશ્વના ૨૦૦ જેટલા દેશોમાં કાર્યરત છે. માનવતા, નિષ્પક્ષતા, સ્વતંત્રતા, સ્વૈચ્છિક સેવા, એક સૂત્રતા, વૈશ્વિકરણ તથા ભેદભાવ રહિત કાર્ય એ સાત આદર્શો આ સંસ્થાના આધાર સ્થંભો છે.

ભાવનગર શહેરમાં આ સંસ્થાની સ્થાપના આઝાદી પહેલા થઈ હતી. અત્યારે ગુજરાતમાં ભાવનગર શાખા તેની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓને કારણે સૌથી અગ્રેસર છે. આ સંસ્થા દ્વારા રક્તદાન-ચક્ષુદાન-દેહદાન, આરોગ્યલક્ષી સેવાઓ, અલંગ શીપબ્રેકીંગ યાર્ડ હોસ્પિટલ, જૂનિઅર યૂથ રેડક્રોસ, ડીઝાસ્ટર ટ્રેઈનીંગ, ડીઝાસ્ટર સહાય, માતાબાળ આરોગ્યસંરક્ષણ, થેલેસિમિયા ટેસ્ટીંગ, વ્યસનમુક્તિ, પર્યાવરણ, એઈડ્સ જાગૃતિ અભિયાન, જરૂરિયાત મંદોને અનાજ-કપડાં-સાધન સહાય, ઓક્સિજન-એમ્બ્યુલન્સ સેવા વગેરે અનેકવિધ સેવાપ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી રહી છે.

છેલ્લા ૭ વર્ષમાં આ સંસ્થા દ્વારા ૧૦ લાખ જેટલા દર્દીઓને આરોગ્યલક્ષી સેવા પ્રાપ્ત થઈ છે. વળી, આ સંસ્થા દ્વારા દુષ્કાળ રાહત કેમ્પ, કોમી રમખાણ રાહત કેમ્પ, અતિવૃષ્ટિ-સુનામી રાહત કેમ્પ, ભૂકંપ રાહત કેમ્પ, પૂર રાહત કેમ્પ, સર્વરોગ નિદાન-સારવાર કેમ્પ, કુદરતી ઉપચાર કેન્દ્ર, મેડીકલ નર્સિંગ કોર્સ વગેરે કેમ્પો પણ કરવામાં આવી રહ્યા છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

▣ પટેલ ડાયમંડ સેવા ટ્રસ્ટ મેડીકલ સ્ટોર ભાવનગર – શ્રી વિહલભાઈ મેંદપરા (પ્રમુખશ્રી)

ભાવનગર શહેરમાં ૭ વર્ષથી કાર્યરત આ પટેલ ડાયમંડ સેવા ટ્રસ્ટ દ્વારા ‘નહિ નફો નહિ નુકશાન’ના ધોરણે મેડીકલ દવાનું વિતરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ સેવાનો લાભ દરરોજના ૧૦૦૦થી વધુ દર્દીઓને મળી રહ્યો છે. તે ખેરખર ખૂબજ સરાહનીય બાબત છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

▣ પી.એન.આર. સોસાયટી હોસ્પિટલ ભાવનગર – શ્રી મહાસુખભાઈ જકડિયા (ચેરમેનશ્રી)

પ્રતિદિન ૨૦૦૦થી વધુ વિકલાંગોને અક્ષમમાંથી સક્ષમ બનાવવાનું અભિયાન ચલાવતી દેશની આ એક મોટી સ્વેચ્છિક સંસ્થા છે. પોલીયાના દુઃખ દર્દની વિદેહણા અનુભવતા બાળકોના આંસુ લૂછવા, ‘દર્દી દેવો ભવ’ની સાર્થકતા માટે પી.એન.આર. સોસાયટીએ વર્ષ ૧૯૮૮થી પોલીયોના કેમ્પના આયોજન કરી, નિદાન-ઓપરેશન અને સારવારનું અભિયાન ચલાવ્યું. સતત ૨૧ વર્ષ દરમ્યાન સમગ્ર ભારતમાં કાશ્મીર, પંજાબ, બિહાર, મહારાષ્ટ્ર, આસામ, બંગાળ, સહિત રાજ્યોમાં કેમ્પ થયા. આવા છસ્સો કેમ્પ દરમ્યાન એક લાખ જેટલા દર્દીઓની તપાસ, ઍસી હજાર ઓપરેશન કરી, આ સોસાયટી દ્વારા ભગીરથ કાર્ય સંપન્ન થયું છે.

કેમ્પ દરમ્યાન પોલીયાના મેજર અને ક્રિટીકલ દર્દીઓના ઓપરેશન, ભાવનગર પી.એન.આર. હોસ્પિટલમાં થતાં, તેથી ભાવનગરની હોસ્પિટલ ‘પોલીયો હોસ્પિટલ’ તરીકે આજે પ્રસિદ્ધ બની છે. ગુજરાત અને અન્ય રાજ્યોના દર્દીઓ આજ દિન સુધી પણ ભાવનગરમાં ઓપરેશન માટે આવવાનો પ્રવાહ ચાલુ જ રહ્યો છે. હોસ્પિટલમાં દર્દીઓની વધુ સેવા આપવાના હેતુ સાથે ઓર્થોપેડિક, ની-રીપ્લેસમેન્ટ, ઓર્થોસ્કોપી, ફેકોમશીન, કોસ્મેટિક પ્લાસ્ટિક સર્જરી વગેરે વિવિધ વિભાગો કાર્યરત બન્યાં છે.

વળી, આ સંસ્થા દ્વારા પ્રતિમાસ બાળકોના તાળવામાં કાણું અને કપાયેલ હોઠ માટે ફી ઓપરેશન, ત્રાંસી આંખ ધરાવતા બાળકોના વિનામૂલ્યે ઓપરેશન કરી સારવાર આપવામાં આવે છે. હોસ્પિટલમાં સમયાંતરે વિવિધ પ્રકારના નિદાન કેમ્પોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

▣ ઝૂં શ્રી રામમંત્ર મંદિર ટ્રસ્ટ – શ્રી એચ.કે. અગ્રવાલ (મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીશ્રી)

આલ્ફેડ હાઈસ્કૂલ - ભાવનગરના વિદ્યાર્થી રણછોડભાઈ (પૂ. હરિહરમુનિ મહારાજ) ભણતા ભણતા પરમાત્માના દર્શનની ઈચ્છા પ્રગટ કરી, પરમાત્માના દર્શન પામી બાળવયે મૌન ધારણ કરી દેહત્યાગ સુધી (૫૦ વર્ષ) મૌનવ્રત પાળ્યું. તેઓનો એકજ સંદેશ હતો કે, ‘ઈષ્ટદેવનું સ્મરણ કરો અને નોટબુકમાં લખો.’ આવા કરોડો મંત્ર એકઠા કર્યાં અને આજે પણ મંત્ર લખાઈને આવે છે.

તેઓની ઉપસ્થિતિમાં ટ્રસ્ટના આઘસ્થાપક તરીકે ડૉ. ૧૦૦૧/-નું પ્રથમ દાન કરી તા. ૧૪-૨-૭૭ના રોજ ‘ઝૂં શ્રી રામમંત્ર મંદિર ટ્રસ્ટ’ની સ્થાપના કરી. ટ્રસ્ટના અનેક ઉદ્દેશ પૈકી ખાસ શિક્ષણ, આરોગ્ય અને ધાર્મિક પ્રવૃત્તિને પ્રોત્સાહિત કરવી તે છે.

આ ટ્રસ્ટ દ્વારા કાળીયાબીડ અને વિજયરાનગરમાં ભવ્ય મંદિરનું નિર્માણકાર્ય થયું. સમાજમાં બાળકોને યોગ્ય અને સાચું શિક્ષણ મળે તેવા હેતુથી સ્કૂલ કરવામાં આવી. જેમાં આજે બાલમંદિરથી લઈ હાઈસ્કૂલ સુધીના ૧૬૦૦ વિદ્યાર્થી શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી રહ્યા છે. આર્થિક રીતે પછાત વિદ્યાર્થીઓની દાતાઓ દ્વારા દત્તક લેવામાં આવે છે. આધુનિક શિક્ષણ પદ્ધતિને ધ્યાનમાં રાખી કોમ્પ્યુટર શિક્ષણ માટે અદ્યતન કોમ્પ્યુટર લેબની સ્થાપના પણ કરવામાં આવી છે. સ્વાસ્થ્ય સંબંધી પૂરતી સંભાળ વિદ્યાર્થીઓની લેવામાં આવી રહી છે. આથી જ આ સંસ્થાના વિદ્યાર્થીઓ નેશનલ/સ્ટેટ લેવેલની રમતગમતમાં ભાગ લઈ અનેક પુરસ્કારો પણ મેળવી રહ્યા છે.

આરોગ્યક્ષેત્રે ભાવનગર શહેર અને આસપાસના વિસ્તારોના પ્રજાજનોને સારું નિદાન થઈ શકે તે માટે સન ૧૯૮૪માં મેડીકલ સંકુલની સ્થાપના કરી, જે આજે ૩૩ વર્ષથી અવિરતપણે ‘નહિ નફો નહિ નુકશાન’ના ધોરણે સેવા આપી રહ્યું છે. ભાવનગરમાં જે નિદાની સેવા

ઉપલબ્ધ નહોતી તે માટે સન ૧૯૮૫માં CT Scan અને ત્યારબાદ MRI કરોડો રૂપિયા ખર્ચી વસાવવામાં આવ્યું. એકજ સંકુલમાં ઓટોમેટેડ લેબોરેટરી, સી.ટી. સ્કેન, એમ.આર.આઈ. ડીઝીટલ એક્સ-રે, મેમોગ્રાફી, ફીજીયોથેરાપી, એન્ડો-કોલોનોસ્કોપી તેમજ સુપર સ્પેશ્યાલીસ્ટ ડોક્ટર્સની કન્સલ્ટન્ટ સર્વિસ રાહત દરે મળી રહે છે.

બધાજ નિદાન સાધનો આધુનિક વસાવી નિદાન સર્વિસ આપવામાં આવે છે. જનરલ પ્રેક્ટીસનર દ્વારા ઓ.પી.ડી. સેવા તેમજ દવા નિઃશુલ્ક આપવામાં આવે છે. સંસ્થાના આ મેડીકલ સેન્ટરોમાં દરરોજ ૧૦૦૦થી વધુ દર્દીઓ નિયમિત રીતે સેવા પ્રાપ્ત કરી રહ્યા છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

ભાવનગર સદ્વિચાર સેવા સમિતિ - શ્રી સંદીપભાઈ શાહ (પ્રમુખશ્રી)

'ભાવનગર સદ્વિચાર સેવા સમિતિ' ભાવનગર ખાતે આવેલ સર.ટી. હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડમાં છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી કાર્યરત છે. આ સેવાસમિતિ દ્વારા હોસ્પિટલમાં દાખલ થતાં આર્થિક રીતે પછાત એવા દરેક દર્દીઓ તથા તેના સ્નેહીજનોને મહત્વની મદદ કરી વિનામૂલ્યે સવલત પૂરી પાડવામાં આવે છે.

જેવી કે - દરરોજ સવારનો નાસ્તો, દરરોજ બપોર-સાંજ ૪૫૦થી વધુ ટીફિનસેવા, મેડીકલ દવાઓ તેમજ દર્દીઓને સી.ટી. સ્કેન, એમ.આર.આઈ, સોનોગ્રાફી જેવા જુદા-જુદા પરીક્ષણો જેવી સુવિધાઓ તથા સરકારી દવાખાનામાં પણ ન હોય તેવી ખાનગી લેબોરેટરીમાં વિનામૂલ્યે દર્દીઓની સારવાર આ સેવા સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

આ સંસ્થા દ્વારા જરૂરિયાતમંદ વ્યક્તિઓને ઓક્સિજનના બાટલા, બેડ (પથારી), વ્હીલચેર, વોકર, બેકરેસ્ટ, લેટીન ચેર વગેરે સાધનોની દર્દીઓના ઘરે સારવાર માટે વ્યવસ્થા કરી આપવામાં આવે છે. આ બાબતે કોઈપણ જાતની ભ્રાડા ફી લેવામાં આવતી નથી. આવી અનેક માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

સમાજ રત્નાકર

રક્તભામાશા શ્રી હનુમંતસિંહ અનોપસિંહ યુડાસમા

દીન-દુઃખિયાઓની સેવા કરવી, તેઓને સંકટ અને મુશ્કેલીના સમયે મદદ કરવી એ ગુજરાતીઓની વિશેષતા રહી છે. પરોપકાર એ ગુજરાતીઓની નસેનસમાં વણાઈ ગયો છે અને ખરેખર વ્યક્તિની એ જ તો સાચી પરમાર્થની સેવામૂડી છે.

રક્તભામાશા શ્રી હનુમંતસિંહજી છેલ્લા ૩૨ વર્ષથી રક્તદાનની પ્રવૃત્તિ અંગે લોકોને જાગૃત કરી માનવસેવાનું કાર્ય કરી રહ્યા છે. તેઓ સન ૧૯૮૫ થી ૨૦૧૭ સુધીમાં ૩૦૦થી વધુ રક્તદાન કેમ્પો કરી ચૂક્યા છે. તેમજ તેમણે પણ ૧૦૦થી વધુ રક્તદાન કરી દરિદ્રનારાયણ દર્દીને બચાવવાની અનેરી મદદ કરી છે. જે ખૂબજ સરાહનીય છે. આ રક્તદાનમાં એકઠી થયેલ રક્તબેગો દ્વારા સ્ત્રીરોગ, ડાયાબિટીસ, કેન્સર જેવા રોગો તેમજ અકસ્માત કે હોનારત સમયે અનેક દર્દીઓની મદદ કરવામાં આવી છે.

હરહંમેશ કોઈપણ દર્દીને સારવારમાં બ્લડની જરૂર પડ્યે તે મદદ પૂરી પાડવા તમામ પ્રયત્નો કરી જીવને બચાવવાના શ્રી હનુમંતસિંહજીના આ સેવાકાર્યને વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી, રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ અધ્યક્ષા શ્રી સોનિયા ગાંધી, પ્રસિદ્ધ અભિનેતા શ્રી અમિતાભ બચ્ચન વગેરે મહાનુભાવોએ બિરદાવી અભિનંદન આપ્યા છે. આવા માનવસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી હનુમંતસિંહજી યુડાસમાનું 'સમાજ રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

સમાજ રત્નાકર

શ્રી હરુભાઈ ગોંડલીયા (પ્રમુખશ્રી, રથયાત્રા સમિતિ-ભાવનગર)

ભાવનગર શહેરમાં હિન્દુઓની પ્રયંડ શક્તિને એકતા દ્વારા હિન્દુઓની સર્વોપરીતા પ્રસ્થાપિત કરનાર, હિન્દુઓને સંપૂર્ણ સમર્પિત હિન્દુ

હૃદય ભાવેણા સપૂત એટલે શ્રી હરુભાઈ ગોંડલીયા.

તેઓએ પ્રાથમિક શિક્ષણથી લઈ ઉચ્ચતર માધ્યમિક અને કોમર્સ કોલેજમાંથી સ્નાતકની ડિગ્રી હાંસલ કરી કોલેજકાળથી જ રાષ્ટ્રભક્તિ સભરના કાર્યક્રમો અને જનસંઘ પ્રેરીત રાજકીય ચળવળો અને જનઆંદોલનોમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈને અગ્રેસર રહ્યા છે.

શ્રી હરુભાઈ સન ૧૯૮૬માં વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ યોજીત રામ-જાનકી રથયાત્રાનું સ્વ. ભીખુભાઈ ભટ્ટની રાહબરી નીચે સફળ સંચાલન કરી હિન્દુત્વને હેબત દેનારા યુસ્ત હિન્દુવાદી નેતા તરીકે ભાવેણાના હિન્દુસમાજ વચ્ચે આગવું સ્થાન પામ્યા છે.

આ ધાર્મિક યાત્રામાંથી પ્રેરણા લઈ સમગ્ર હિન્દુસમાજને પ્રોત્સાહન અને પીઠબળ પૂરું પાડવાના હેતુથી સન ૧૯૮૬ના અષાઢી બીજથી ભગવાન શ્રી જગન્નાથજીની રથયાત્રાની શરૂઆત કરી હતી. જે આજે ભારતમાં લંબાઈની દૃષ્ટિએ પ્રથમ નંબરની રથયાત્રા તરીકેનું બિરુદ પ્રાપ્ત કરી ભાવનગર શહેરને વિશ્વ ફલક પર ચમકાવવાનું ગૌરવ પામી રહ્યા છે. આવા હિન્દુ સમાજસેવાના કાર્યના મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય શ્રી હરુભાઈ ગોંડલીયાનું 'સમાજ રત્નાકર' પદવીથી સન્માનિત કરતા હર્ષની લાગણી અનુભવે છે.

ઉદ્યોગ રત્નાકર

શ્રી અશોકભાઈ શેઠ (શેઠ બ્રધર્સ-ભાવનગર)

શ્રી અશોકભાઈ તથા તેમના મોટાભાઈ રસિકભાઈ શેઠ દ્વારા 'શેઠ બ્રધર્સ'ના નામે શરૂ થયેલી કંપનીએ ભારતના આયુર્વેદિક ઉદ્યોગને વિશ્વના નકશા ઉપર મૂકીને સમગ્ર ભારતદેશને ગૌરવ પ્રદાન કર્યું છે તે ખૂબજ સરહાનીય બાબત છે.

શેઠ બ્રધર્સ કંપની આજે કાયમચૂર્ણ અને સોમવા ૩૪ જેવી અનેક પ્રોડક્ટથી જાણીતી છે. આજે પરિવારની ત્રણ પેઢી એકજ ઓફિસમાં બેસીને રસિકભાઈ શેઠે રોપેલા વર્તમાન સમયમાં આયુર્વેદિકના ૧૦૦ કરોડથી વધુ ટર્નઓવરના ઉદ્યોગનો દોર સંભાળી રહ્યાં છે.

શ્રી અશોકભાઈ આયુર્વેદમાં નિષ્ણાંત અને ચાર આયુર્વેદ ગ્રંથના રચયિતા પણ છે. અશોકભાઈ દ્વારા રોગચાળા દરમ્યાન નિ:શુલ્ક આયુર્વેદીક દવાનું વિતરણ તથા ભાવનગર શહેરમાં અનેક સ્થળોએ ઉકાળા કેન્દ્રની શરૂઆત કરી છે. તેમજ તેઓએ વૃક્ષારોપણ તથા વૃક્ષોનું જતન કરી પાંચ વર્ષમાં ૬ હજાર વૃક્ષોનો ઉછેર કરી ભાવનગર શહેરને ગ્રીનસીટી બનાવવામાં તેમનો મહત્વનો ફાળો રહ્યો છે. અશોકભાઈ તથા શેઠ બ્રધર્સ પરિવાર હંમેશા સમાજસેવા રાષ્ટ્રસેવા કરવા તત્પર રહ્યા છે, તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

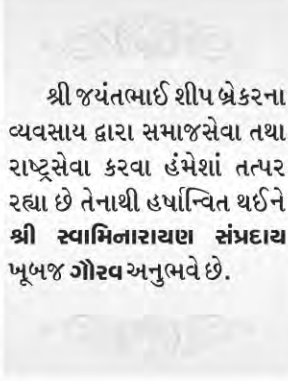

શ્રી સુરેશભાઈ એમ. લાખાણી (મારુતિ ઈમ્પેક્ષ-ભાવનગર)

શ્રી સુરેશભાઈ હીરાના વ્યવસાયમાં ૮ થી ૧૦ હજાર માનવીઓને રોજગારી પૂરી પાડી રહ્યા છે. તેઓનો ગાયો અને ગૌશાળા પ્રત્યે ખૂબજ આત્મીયતાસભર સ્નેહ રહ્યો છે. જેનાથી અનેક ગૌશાળાઓમાં ઘણુંજ મોટું તેઓનું આર્થિક યોગદાન રહ્યું છે. શ્રી સુરેશભાઈ જ્યાં પણ રામાપીર મંદિર કે અન્ય હિન્દુ મંદિરો થતાં હોય ત્યાં જરૂરીયાત પ્રમાણે આર્થિક સહાય કરી રહ્યા છે, તે ખૂબજ સરહાનીય છે.

તેઓએ અત્યંત નાની ઉંમરમાં વ્યવસાય તથા સમાજ પ્રત્યે મોટું યોગદાન આપ્યું છે. શ્રી સુરેશભાઈ સમાજસેવા તથા રાષ્ટ્રસેવા કરવા હંમેશાં તત્પર રહ્યા છે તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રી જયંતભાઈ શીપ બ્રેકરના વ્યવસાય દ્વારા સમાજસેવા તથા રાષ્ટ્રસેવા કરવા હંમેશાં તત્પર રહ્યા છે તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રી રમેશભાઈ પોતાના વ્યવસાય દ્વારા સમાજસેવા તથા રાષ્ટ્રસેવા કરવા હંમેશાં તત્પર રહ્યા છે તેનાથી હર્ષાન્વિત થઈને શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

વિદ્યાવાયસ્પતિ રત્નાકર

પ્રો. શ્રી અરુણકુમાર મનુભાઈ દવે

શ્રી અરુણભાઈ દવેનો જન્મ પિતા અને બે કાકાઓ મળી ત્રણ સ્વાતાંત્ર્ય સેનિકોથી સંયુક્ત પરિવારમાં થયો છે. ખાદીના બાળોતિયાં અને ગાંધીવિચારની ગળથૂથીથી ઉછરેલ અને ઋષિવર્ય શ્રી નાનાભાઈ ભટ્ટ, મનુભાઈ પંચોળી, મૂળશંકરભાઈ ભટ્ટ અને નટવરલાલ બુચ જેવાની નિશ્રામાં વિકસીને ૧૯૭૨થી લોકભારતી ગ્રામવિદ્યાપીઠમાં અધ્યાપક તરીકે જોડાયા. સંસ્થામાં અનેક જવાબદારીઓ બજાવી.

તેઓએ આજ સુધીમાં ૧૫૦૦ જેટલા જાહેર વ્યાખ્યાનો, ૧૫૦ રેડિયો સ્કીપ્ટ્સ તથા ટી.વી. કાર્યક્રમો અને વિવિધ વિષયો પર ૫૦૦થી વધુ લેખો અને ૧૮ જેટલા પ્રકાશનો પ્રકાશિત કરીને વિદ્યાવિસ્તરણનું કાર્ય કરેલ છે.

તેઓએ વિજ્ઞાન શિક્ષણને સરળ, સસ્તું, રસિક અને જીવાતાં જીવન સાથેનો અનુબંધ સાધવા તથા લોકોના જીવનમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અને વૈજ્ઞાનિક વલણો વિકસાવવા, સંસ્કૃતિનું જતન કરીને તથા પ્રકૃતિને પામીને સ્થાયી વિકાસનું આયોજન શીખવવા સન ૧૯૭૩થી સ્થપાયેલું 'લોકભારતી લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર' આજે એક નમૂનારૂપ લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર બન્યું છે. ગુજરાતમાં કાર્યરત ૩૦ જેટલા લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્રોના માર્ગદર્શક રહીને ગુજરાતને રિસોર્સ સેન્ટર તરીકે માન્યતા આપીને ગૌરવ વધાર્યું છે.

શ્રી અરુણભાઈને વિજ્ઞાન શિક્ષણ પ્રચાર-પ્રસાર, ગ્રામવિકાસ, કુદરતી સ્ત્રોતોના સંરક્ષણ-સંવર્ધન, ઊર્જાસ્ત્રોતો, નઈ તાલીમ, ગાંધીવિચાર પ્રચાર-પ્રસાર, વિજ્ઞાનદર્શન અને અન્ય પ્રકાશનો, લોકશાળાઓ અને ગ્રામવિદ્યાપીઠોની ગુણવત્તા, અનેક સંસ્થાઓમાં સલાહકાર-ટ્રસ્ટી-પ્રમુખ વગેરે ક્ષેત્રે કરેલી મૂલ્યનિષ્ઠ કામગીરી અને વિવિધ વિષયો પર આપેલાં લોકભોગ્ય અનેક જાહેર વ્યાખ્યાનોની કદરરૂપે અનેક સંસ્થાઓએ સન્માનિત કરેલ છે. જેનાથી પ્રભાવિત થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

ડો. નલિનભાઈ પંડિત

શ્રી નલિનભાઈનો જન્મ અમરેલી શહેરમાં સંસ્કારી પરિવારમાં થયો છે. ખાદીના બાળોતિયાં અને ગાંધીવિચારની ગળથૂથીથી ઉછરેલ અને ઋષિવર્ય શ્રી નાનાભાઈ ભટ્ટ, શ્રી ગિજુભાઈ બધેકા અને માતા-પિતા આદર્શ રહ્યા છે. તેઓએ ગુજરાતી માધ્યમમાં ભણતર, ભાર વિનાનું ભણતર અને બુનિયાદી કેળવણી વિષયક જાગૃતિ અભિયાન ચલાવવાનું ભગીરથ કાર્ય કર્યું છે. નલિનભાઈએ જાહેર પ્રવચનો અને શિક્ષણ પ્રવાસો કરીને વિદ્યાવિસ્તરણનું કાર્ય કરેલ છે.

તેઓએ વિજ્ઞાન નિરીક્ષક, પ્રાથમિક પ્રૌઢ અને માધ્યમિક ત્રણે સ્તરે જિલ્લા

શિક્ષણાધિકારી, કોલેજ પ્રિન્સીપાલ, GCERT નિયામક તરીકે ફરજ બજાવી છે. નલિનભાઈએ ૪૫ કરતાં વધુ વર્ષનો અનુભવ અને તે માટે આઠ લાખ કી.મી.નો પ્રવાસ કર્યો છે. હાલમાં ચાંપરડા નિવાસી પૂ. મુક્તાનંદ બાપુ સ્થાપિત 'આનંદધારા' પ્રોજેક્ટ હેઠળ ત્રીસ ગામોની પ્રાથમિક શાળાઓ અને આંગણવાડીઓને 'આદર્શ' બનાવવાનાં યજ્ઞકાર્યમાં સેવા આપી રહ્યા છે. તેઓની શિક્ષણયાત્રાની કદરૂપે અનેક સંસ્થાઓએ સન્માનિત કરેલ છે. જેનાથી પ્રભાવિત થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રી પરેશભાઈ વિનોદરાય ત્રિવેદી

શ્રી પરેશભાઈએ નાનપણથી જ શિક્ષક થવાના સપનાં જોયેલાં, તેથી બી.એસ.સી., બી.એડ થઈને પાટનગર ગાંધીનગરમાં મળતી કલાર્કની નોકરી જતી કરી, શિક્ષક થયા. ડૉ. ભગવાનદાસ બી. પરીખ જેવા નખશિખ કેળવણીકારનું વર્ષભરનું છત્ર મેળવ્યું હતું.

શિબિરો, પ્રવાસ-પર્યટન, તહેવારો, રાષ્ટ્રીય તિથિઓ, મહાપુરુષોની તિથિઓ, પ્રદર્શનો, વ્યક્તિ વિકાસના કાર્યક્રમો - આ બધું માત્ર સરકારી પરિપત્રોની ચીલાચાલુ ઊજવણી કે ઉપક્રમના ભાગરૂપે જ તેઓએ કદી ગણ્યું નહીં. એમાં પોતીકી સૂઝસમજ, ઉત્સાહ અને રસવૃત્તિને ઉમેરી, પરિણામે ભાવનગરના શિક્ષણજગતમાં એમાંથી ઊઘડેલાં પુષ્પોએ મધમઘાટ પ્રસરાવ્યો.

આર્થિક પછાત વિદ્યાર્થીના વિકાસમાં તેઓએ હૃદય પરોવ્યું તે જ રીતે તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને એવું માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું કે તેમની તેજસ્વિતાએ ગુજરાતના આકાશમાં એના તેજલિસોટા પ્રસર્યાં.

શ્રી પરેશભાઈને શિક્ષણોત્તર પ્રવૃત્તિઓ પણ આકર્ષણનું કેન્દ્ર રહી છે. નવેક સમિતિઓમાં, સંસ્થા કે પરિષદમાં આપ ક્યાંક સદસ્ય છે, અધ્યક્ષ-પ્રમુખ કે મહામંત્રી છે. જેમાં નગર પ્રાથમિક શિક્ષણસમિતિના ડેપ્યુટી ચેરમેન તરીકે તથા ભાવનગર યુનિ.માં ઈ.સી. મેમ્બર તરીકે હોદ્દાની રૂએ નિયમાનુસાર મળતાં ભથ્થાંને પણ આપ છોડી નિષ્ઠાભરી સેવાઓ બજાવી છે. તેઓની શિક્ષણ કારકિર્દીની કદરૂપે શિશુવિહાર સંસ્થા, ગુજરાત સરકાર તથા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા 'શ્રેષ્ઠ શિક્ષક'નું સન્માન, ૬૦ વખત રક્તદાન કરવા બદલ રક્તદાતા તરીકે રાજ્યકક્ષાનું સન્માન તેમજ અનેક સ્વૈચ્છિક તથા સહકારી સંસ્થાઓ દ્વારા સન્માનિત કરેલ છે. જેનાથી પ્રભાવિત થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રી તખુભાઈ સાંડસુર

શ્રી તખુભાઈએ એમ.એ., બી.એડ., એલ.એલ.બી. તેમજ પી.ટી.સી. ડીપ્લોમાં જર્નાલીઝમ જેવી લાયકાતો કેળવીને સન ૧૯૮૪થી પ્રાથમિક શિક્ષકથી શિક્ષણયાત્રાની શરૂઆત કરીને આજે માધ્યમિક આચાર્ય પદવી સુધી પહોંચીને વિદ્યાવિસ્તરણનું કાર્ય કરેલ છે. જે ખૂબજ સરાહનીય છે. તેઓને શિક્ષણોત્તર પ્રવૃત્તિઓ પણ આકર્ષણનું કેન્દ્ર રહી છે. જેથી તેઓ કોઈ સંસ્થા કે પરિષદમાં ક્યાંક સદસ્ય છે, ક્યાંક અધ્યક્ષ-પ્રમુખ કે મહામંત્રી છે. ગુજરાત રાજ્ય નવી શિક્ષણનીતિના સભ્ય તેમજ ભાવનગર જિલ્લા શિક્ષક મંડળીના પ્રમુખપદે રહી ચૂક્યા છે.

તેઓએ વિવિધ વિષયો પર અનેક જાહેર વ્યાખ્યાનો અને હથેળીનું સ્વર્ગ, વલય ઘોષ, ભીતર ઊઘડ્યાં કમાડ, મધુવનનો મારગ, શિક્ષણ માંગલ્ય વગેરે પુસ્તકો પ્રકાશિત કર્યાં છે. તેમજ લોકસંસાર, ગુજરાત ટુડે, ગુજરાત ગાર્ડીયન, નવસર્જન, નૂતન સૌરાષ્ટ્ર વગેરે વર્તમાનપત્રોમાં આપશ્રી ટૈનિક કોલમ લખતા રહ્યા છે. તેઓની શિક્ષણ કારકિર્દીની કદરૂપે ટેક સંસ્થા દ્વારા 'પ્રકૃતિ એવોર્ડ', 'સ્વ.અમિત જેઠવા એવોર્ડ', 'ક્ષાત્રભૂષણ સન્માન' વગેરે પુરસ્કારો અને સન્માનો અનેક સ્વૈચ્છિક તથા સહકારી સંસ્થાઓ દ્વારા પ્રાપ્ત થયા છે. જેનાથી પ્રભાવિત થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય ખૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

ઘન્વંતરી રત્નાકર

◉ ડો. શ્રી દિજેશભાઈ શાહ (ન્યુરોસર્જન) ◉ ડો. શ્રી જયેશભાઈ પંડયા ◉ ડો. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ ઘોઘાવાળા

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે શિક્ષાપત્રી(શ્લો. ૮૩/૧૩૮)માં કહ્યું છે : ‘સર્વેરપિ યથાશક્તિ ભાવ્યં દીનેષુ વત્સલે:’ ‘રોગાર્તસ્ય મનુષ્યસ્ય યથાશક્તિ ચ મામકે:’ ‘અમારા સર્વે સત્સંગીઓએ દીનજનો પ્રત્યે દયાવાન થવું.’ અને ‘રોગાતુર એવા જે કોઈ મનુષ્ય તેમની જે સેવા તે જીવનપર્યંત પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવી.’ તદનુસાર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની ‘સર્વજીવ હિતાવહ’ આજ્ઞાને આપશ્રીએ યથાર્થ નિભાવી છે. જીવવિજ્ઞાનના આપના બહોળા જ્ઞાન અને અનુભવથી અનેક લોકોને સ્વાસ્થ્યદાન કરીને આપશ્રી જે માનવસેવા કરી રહ્યા છો તે ખરેખર કાબિલે-દાદ છે.

મેડીકલ ક્ષેત્રમાં કુશળ પ્રદાન બદલ આપ અનેક ‘સન્માનપત્રો’ પણ પ્રાપ્ત કરી ચૂક્યા છો. આપશ્રીના માનવસેવાના આવા મહામૂલા પ્રદાન બદલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય પૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

શ્રેષ્ઠ પ્રિન્ટવર્ક રત્નાકર

શ્રી નંદકિશોર તથા સુરેશ કણજરીયા (હરિકૃષ્ણ ગ્રાફિક્સ-અમદાવાદ)

આજના અલ્ટ્રામોડર્ન યુગમાં જ્યારે ટેકનોલોજી માનવીનું સર્વસ્વ બની ગઈ છે ત્યારે ટેકનોલોજીના ઉપયોગ વિનાનું કોઈપણ કાર્ય કરવું એ અકલ્પનીય જ છે. તેથી જ નિઃસ્વાર્થભાવે અને સારા ઉદ્દેશ સાથે પરોપકાર માટે કરવામાં આવતા ધાર્મિક-સામાજિક-સાંસ્કૃતિક કે શૈક્ષણિક કાર્યોમાં પણ ટેકનોલોજી અનિવાર્ય બની ગઈ છે. કારણ કે, તેના દ્વારા લોકો સમક્ષ કાર્યને યોગ્ય રીતે રજૂ કરી શકાય છે. એ ટેકનોલોજીનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવો એ પણ એક કલા જ છે અને એવી જ એક કલા એટલે ઓફસેટ પ્રિન્ટવર્ક.

તેઓએ શરૂ કરેલ ‘હરિકૃષ્ણ ગ્રાફિક્સ’ જે ટૂંકાગાળામાં વિશાળ વટવૃક્ષ બની ગયું અને પછી તો તેમાં નવીનતમ પ્રયોગો દ્વારા ઉત્તરોત્તર વિકાસ કર્યો. આમંત્રણ પત્રિકા, ગ્રંથોનું પ્રકાશન વગેરે દરેક ક્ષેત્રમાં તેઓએ પોતાની કલા પ્રદર્શિત કરીને તમામને રંજિત કર્યા છે.

તેઓએ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ તેમજ બંને દેશના પ.પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી, બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો તેમજ લાખો હરિભક્તોનો રાજીપો આપની કલા તેમજ વિનય-વિવેકથી પ્રાપ્ત કર્યો, જેના ફળસ્વરૂપે આ ક્ષેત્રમાં મળેલું ઉચ્ચસ્થાન એ ગૌરવની વાત છે. આવા શ્રેષ્ઠ કાર્ય બદલ તેઓના પ્રિન્ટવર્કથી પ્રભાવિત થઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય પૂબજ ગૌરવ અનુભવે છે.

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

સ્વામી ઘનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વમંગલદાસજી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી

છાપરી
તા. રાજુલા, જી. અમરેલી

શાંતિનગર
તા. જેસર, જી. ભાવનગર

નાની વડાળ
તા. સાવરકુંડલા, જી. અમરેલી

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-ગઢડા આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (ગઢપુર દેશ)

વાંશીયાળી
તા. સાવરકુંડલા, જી. અમરેલી

જડકલા
તા. જેસર, જી. ભાવનગર

કોટડા પીઠા
તા. ભાભરા, જી. અમરેલી

પ્રતાપગઢ
તા. દામનગર, જી. અમરેલી

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-ગઢડા આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (ગઢપુર દેશ)

કાંકચ
તા. લીલીયા, જી. અમરેલી

તુરખા
તા. જી. બોટાદ

પીપરલા
તા. તળાજા, જી. ભાવનગર

લંગાળા
તા. ઉમરાળા, જી. ભાવનગર

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-ગઢડા આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (ગઢપુર દેશ)

ઉમરાળા
જી. ભાવનગર

મહુવા
જી. ભાવનગર

કારિયાણી
તા.જી. બોટાદ

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-ગઢડા આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે
શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ
દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (ગઢપુર દેશ)

वेलावडर
ता. गारीबाधर, ज. भावलगर

महाराकोत्सव
गटडा

वडताल पीठाधिपति प.पू. ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादलु महाराजश्रीना ३३ आशीर्वाद सह आज्ञाशी
श्री स्वामिनारायण मुण्य मंदिर-गटडा आयोजित प.पू. लावलु महाराजश्रीना सान्निध्यमां सत्संग अभ्युदय अर्थ
श्री गोपीनाथलु महाराजना ताभाना गामोमां योजयेल
दिव्य शाकोत्सव तथा सत्संग सभासो (गटपुर देश)

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-જૂનાગઢ આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાત્તિધમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે શ્રી રાઘારમણ દેવના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (જૂનાગઢ દેશ)

રૂગનાથપુર
તા. સાવરકુંડલા, જી. અમરેલી

મોતીસર
તા. ગીરગઢડા, જી. ગીરસોમનાથ

છેલણા
તા. જાડરાબાદ, જી. અમરેલી

અમરેલી

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-જૂનાગઢ આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સન્નિધિમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે શ્રી રાઘારમણ દેવના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (જૂનાગઢ દેશ)

સરાકડીયા
તા. પાંભા, જી. અમરેલી

જામકા
તા. પાંભા, જી. અમરેલી

સાઘયલી
તા. ગોંડલ, જી. રાજકોટ

માણાવદર
જી. જૂનાગઢ

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી ગજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી
 શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર-જૂનાગઢ આયોજીત પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં સત્સંગ અભ્યુદય અર્થે
 શ્રી રાઘવમણ દેવના તાબાના ગામોમાં યોજાયેલ
દિવ્ય શાકોત્સવ તથા સત્સંગ સભાઓ (જૂનાગઢ દેશ)

જૂથળ
 તા. માળીયા હાટીના, જી. જૂનાગઢ

ઓટાના સમટીયાળા
 તા. ખાંભા, જી. અમરેલી

સિંગાવદર
 તા. ડગસરા, જી. અમરેલી

મેંદરડા
 જી. જૂનાગઢ

**महा शाकोत्सव
जूनागढ**

प.पू. आचार्य महाराजश्री तथा प.पू. लालज महाराजश्रीना रुडा आशीर्वाद सह आज्ञाथी श्री स्वामिनारायण मुख्य मंदिर-जूनागढ आयोजित श्री राघारमण देवना ताबाणा गामोमां योजयेल तमाम शाकोत्सवोनी पूर्णाहुति प्रसंगे जूनागढने आंगळे प.पू. नानालालज महाराजश्रीना सान्निध्यमां योजयेल महा शाकोत्सव तथा सत्संग सभा

**सत्संग सभा
ढगसरा**

जूनागढ प्रदेशना ढगसराने आंगळे प.पू. ध.धु. आचार्य महाराजश्रीना रुडा आशीर्वादथी योजयेल सत्संग सभामां आशीर्वाद पाठवता प.पू. नानालालज महाराजश्री.

**મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા
શેકુભાર**

ગઢપુર પ્રદેશના શેકુભાર (જી.અમરેલી)ને આંગણે નવનિર્માણ શ્રીરાધાકૃષ્ણ મંદિરમાં મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

**ભવ્ય શાકોત્સવ
વેરાવળ (સોમનાથ)**

જૂનાગઢ પ્રદેશના વેરાવળ (સોમનાથ)ને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ ભવ્ય શાકોત્સવમાં પધારતા પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રી.

**ભવ્ય શાકોત્સવ
જસદણ**

ગઢડા પ્રદેશના જસદણને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ ભવ્ય શાકોત્સવમાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી.

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પ્રકાશિત

ભગવાન શ્રીહરિના સ્વરૂપનું, ચરિત્રો-ઐશ્વર્યોનું સતત ચિંતન થતું રહે તે માટે સંગીત સુરાવલીમાં મધુર ગાન
(પ્રયોજક :- પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી)

સ્વર : અભિજીત ઘોસાલ, જયદેવ ગોસાઈ,
અનમોલ ખત્રી, અર્થકુમાર, જય દવે, હાર્દિક રાઠોડ,
હિમાંશુ મકવાણા

સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી રચિત
હરિસ્મૃતિ
AUDIO BOOK

સંગીત : રવિ વ્યાસ

પ્રકાશક : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર, તા. જી. રાજકોટ.

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાપારાયણ
• તીર્થધામ અગતરાય •

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના ચરણરજથી પાવન તેમજ પરમભક્તરાજ પર્વતભાઈ તથા ભીમભાઈની જન્મભૂમિ તીર્થધામ અગતરાય ગામને આંગણે પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સત્સંગ સમાજ દ્વારા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાપારાયણ.

કથાપારાયણ
ચલાલા

જૂનાગઢ પ્રદેશના ચલાલાને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી યોજાયેલ કથાપારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રી.

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

वडताल पीठाधिपति प.पू. ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादशु महाराजश्रीना आशीर्वाद सह आज्ञाशी

नूतन श्री स्वामिनारायण हरिमंदिर जातमुहूर्त

तथा श्रीहरिचरित्रामृत कथापारायण

वक्ता : पू. स्वामी श्री पूर्णस्वरूपदासशु

प्रयोजक : पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासशु

तारीख :- १७ थी २२-२-२०१८

तारीख :- २५ थी २-३-२०१८

मुं. नगीयाणा, ता. केशोद, ज. जूनागढ

मुं. गोमलाणा, ता. जसदण, ज. राजकोट.

संपर्क :- पार्शद रसिक भगत - मो. ८०८८८८८८८३३

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

बृहद मुंभर्ध परा विस्तार धर्मकुण आश्रित श्री स्वामिनारायण सत्संग समाज आयोजित पारधरने आंगणे

द्विमासिक सत्संग सभा

तारीख :- २ थी ४-२-२०१८ | समय :- सांजे ५ थी १०

प.पू. ध.धु. १००८ आचार्य
श्री अजेन्द्रप्रसादशु महाराज

प्रयोजक / वक्ता

पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासशु

प.पू. १०८ भाविसाचार्य
श्री नृगेन्द्रप्रसादशु महाराज

स्थान :- अंबाजोधाम, आर्धमाता मंदिरनी सामे, सेकटर - ५, पारधर, नवी मुंभर्ध

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

श्रीराम नवमी तथा श्रीहरि जयंती प्रसंगे **जसदण** शहेरने आंगणे

श्रीहरि महायज्ञ

२५-३-२०१८
चैत्र सुद-८

समय :- सवारे ८ थी १२ जपोरे २ थी ५

यज्ञपाटला नोंधावा माटे संपर्क

पार्शद रसिक भगत - मो. ८०८८८८८८३३,

भावेशभाह छायाणी - मो.८८२४२२५८५८, अशोकभाह टोलरीया - मो.८८२४८६२८२६, डो.तुपार उपाध्याय - मो.८८७८६६३८६३

हर्षिल कानाणी - मो.८९७३८५७३६, भीयुप भट्ट - मो.७६८८६५७३६३, रीराग हेसाह - मो.७०८८८८८८२६

प्रयोजक

पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासशु

प.पू. ध.धु. १००८ श्री आचार्य
श्री अजेन्द्रप्रसादशु महाराजश्री

प.पू. १०८ श्री भाविसाचार्य
श्री नृगेन्द्रप्रसादशु महाराजश्री

LIVE **लक्ष्मि**

आयोजक : श्री स्वामिनारायण मुष्य मंदिर, गोमलाणा चोकडी, जसदण भायपास

राजकोट शहरने आंगणो वडताल पीठाधिपति प.पू. ध.धु. आचार्य महाराजश्री तथा प.पू. लालज महाराजश्रीना आशीर्वाद सह आज्ञाशी प.पू. नानालालज श्री पुणेन्द्रप्रसादज महाराजश्रीना दिव्य सानिध्यमां श्री कान्ति मानव सेवा ट्रस्ट आयोजित नवनिर्माणा छोस्पिटलना लाभार्थे पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासजना वक्तापदे योजयेल 'श्रीमद् भागवत कथापारायण' (ता. १८थी २७-१२-२०१७)

१. पोथीयात्रा पूजन. २. वक्ताश्रीनुं पूजन करता छोस्पिटल भूमिदाता तेमज कथाना मुभ्य यजमान श्री जयेशभाई वीरडीया. ३. सुचित नवनिर्माणा छोस्पिटल. ४. सुचित छोस्पिटल मोडलनुं ओपनिंग करता प.पू. नानालालज महाराजश्री. ५. प.पू. नानालालज महाराजश्री साथे प्रमुभ श्री संजयभाई छिराणी तथा ट्रस्टीमंडण. ६. युवक मंडण. ७. श्रीकृष्ण जन्मोत्सव. ८. श्री मायाभाई आहीरनो लोकडायरो. ९. पू. स्वामी तथा ट्रस्टीमंडण साथे श्री मायाभाई. १०. नित्य कथाश्रवण माटे पधारता विशाण संख्यामां जनसमुदाय.

સંતઆશ્રમ ઉદ્ઘાટન
મહોત્સવ - ભાવનગર

૧

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

ભાવનગર શહેરને આંગણે ગઢપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના નિર્માણાધીન શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર પરિસરમાં વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી રાજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ. પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિશ્યાચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી ઉજવાયેલ 'સંતઆશ્રમ ઉદ્ઘાટન મહોત્સવ' ઉપલક્ષ્યમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ ભાગવત કથાપરાયણ' તથા રચ્ય સંહિતા પોથીપારાયણ. (તા. ૯ થી ૧૭-૧-૨૦૧૮)

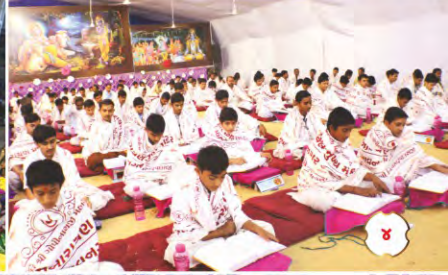
૧. મહોત્સવના મુખ્ય યજમાન શ્રી ભાવેશભાઈ ગોરધનભાઈ દેસાઈ. ૨. કથાના મુખ્ય યજમાનશ્રી બીપીનભાઈ શશીકાંતભાઈ પારેખ. ૩. કથાના મુખ્ય યજમાનશ્રી નાથાભાઈ ઘુસાભાઈ નાકરાણી પરિવાર - સુરત. ૪. કથાના સહયજમાનશ્રી ઝવેરભાઈ ગોવિંદભાઈ પટેલ પરિવાર. ૫. યજ્ઞના યજમાન શ્રી યાજ્ઞિકભાઈ પ્રવીણભાઈ પાનસુરીયા (સહજાનંદ બિલ્ડર્સ - વડોદરા). ૬. મહામંડલેશ્વર પૂ. શ્રી સ્વરૂપાનંદજી મહારાજ - સિહોર. ૭. સુપ્રસિદ્ધ શિવકથાકાર પૂ. શ્રી ગીરીબાપુ. ૮. રામકથાકાર પૂ. શ્રી ભગત બાપુ - મહુવા. ૯. કથાકાર પૂ. શ્રી સીતારામ બાપુ. ૧૦. મેન ઓફ આર્કિટિયા - શ્રી સુભાર જવેરિયા. ૧૧. શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી (પ્રદેશ પ્રમુખશ્રી - ભાજપા.) ૧૨. ભાવનગર-રાજકોટ હાઈવે પર નૂતન કલાત્મક શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર પ્રવેશદ્વારનું પ્લાતમુહૂર્ત કરતા પૂ. સ્વામી તથા રાજકીય મહાનુભાવો.

भावनगर शहरने आंगणे गहपुरपति श्री गोपीनाथलु महाराजना ताबाना निर्माणाधीन श्री स्वामिनारायण मुख्य मंदिर परिसरमां वडताव पीठाधिपति प.पू. ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादलु महाराजश्री तथा प. पू. १०८ श्री भाविआचार्य श्री नृगेन्द्रप्रसादलु महाराजश्रीना रुडा आशीर्वट सह आज्ञाथी उजवायेव 'संतआश्रम उद्घाटन महोत्सव' उपलक्षमां पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वर्पदासलुना वकतापट्टे योजयेव 'श्रीमद् भागवत कथापरायण' तथा २२२ संहिता पोथीपारायण. (ता. ८थी १७-१-२०१८)

१-२-३. संतआश्रम उद्घाटन प्रसंगे योजयेव श्रीहरि याग तथा समूह मडापूजा. ४-५-६-७-८. कथा अंतर्गत श्रीराम तथा श्रीकृष्ण प्रागट्योत्सवनी दिव्यतापूर्वक सभामंच लव्य उजवशी. ८. गोवर्धन तथा अन्नकूटलीवा.

संतआश्रम ઉદ્‌ઘાટન
મહોત્સવ - ભાવનગર

ભાવનગર શહેરને આંગણે ગઠપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના નિર્માણાધીન શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર પરિસરમાં વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ. પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી ઉજવાયેલ 'સંતઆશ્રમ ઉદ્‌ઘાટન મહોત્સવ' ઉપલક્ષમાં પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ ભાગવત કથાપરાયણ' તથા ૨૨૫ સંહિતા પોથીપારાયણ. (તા. ૯થી ૧૭-૧-૨૦૧૮)

૧. આકાશમાંથી દેશ્યમાન મંદિર તથા મહોત્સવ સ્થળ. ૨. મહોત્સવનું દીપ પ્રાગટ્ય કરતા પ.પૂ. ૧૦૮ ગોસ્વામી શ્રી આનંદબાવાશ્રી તથા પૂ. વક્તાશ્રી તથા યજમાનશ્રીઓ. ૩. પોથીયાત્રા. ૪. ૨૨૫ સંહિતાપાઠ કરતા વિદ્વાન ભુવેદશ્રીઓ. ૫. વિશાળ સંખ્યામાં મહોત્સવનો લાભ લેવા નિત્ય પધારતા ભક્તજનો.

સંતઆશ્રમ ઉદ્ઘાટન
મહોત્સવ - ભાવનગર

ગઢપુરપતિ શ્રી ગોપીનાથજી મહારાજના તાબાના નિર્માણાધીન શ્રી સ્વામિનારાયણ મુખ્ય મંદિર પરિસરમાં વડતાલ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ ગાદી પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ. પૂ. ૧૦૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂઝ આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે તૈયાર થયેલ સંતઆશ્રમનું ઉદ્ઘાટન કરતા પ.પૂ. નાનાલાલજી શ્રી પુષ્પેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી. (તા. ૧૭-૧-૨૦૧૮)

સંતઆશ્રમ ઉદ્ઘાટન મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં યોજાયેલ શ્રીમદ્ ભાગવત કથા પ્રસંગે સંતો-પાર્ષદો દ્વારા નિર્મિત કલાત્મક ભવ્ય સભામંચ.